

नेपाल सरकार
रक्षा मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

फोन नं. : ४२११२८९

इमेल: info@mod.gov.np

वेबसाइट: www.mod.gov.np

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली, २०६५ को नियम ३
बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण:

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकायको नाम: रक्षा मन्त्रालय, सिंहदरबार काठमाडौं।

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि: २०८२ कार्तिक देखि २०८२ पुस सम्म।

(क) रक्षा मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति:

संविधान बमोजिम नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता र स्वाधीनतालाई अक्षुण्ण राख्दै मौलिक हक तथा मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्द्धन एवम् राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरूको अनुसरण तथा राज्यका नीतिहरूको क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै नेपाललाई समृद्ध तथा समुन्नत बनाउने राज्यको दायित्व रहेको छ । उल्लेखित दायित्वहरूलाई पूरा गर्न संविधानले प्रदान गरेका अधिकारहरूको परिधिभित्र रही तथा राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरूबाट निर्देशित भई रक्षा मन्त्रालयले आफ्ना कार्यहरू सम्पादन गर्दै आइरहेको छ।

वि.सं. २००७ को राजनैतिक परिवर्तन पश्चात् सेना सम्बन्धी कार्य सम्पादनको लागि छुट्टै प्रशासनिक संयन्त्रको आवश्यकता महसुस गरिएअनुसार २००७ साल फागुनमा रक्षा मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। यसको मुख्य जिम्मेवारी राष्ट्रको सम्प्रभुताको संरक्षण तथा बाह्य हस्तक्षेप र हमलाबाट मुलुकलाई प्रतिरक्षा गर्दै देशको सार्वभौमसत्ता, राष्ट्रिय स्वतन्त्रता र अखण्डता अक्षुण्ण राख्दै सर्वाङ्गीण राष्ट्रिय सुरक्षा कायम गर्नु रहेको छ। रक्षा मन्त्रालय अन्तर्गत नेपाली सेना रहेको छ।

रक्षा मन्त्रालयले मुलुकको राष्ट्रिय सुरक्षा, प्रतिरक्षा नीति तथा रणनीतिको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नुका साथै नेपाली सेनाको प्रशासकीय नेतृत्वदायी संयन्त्रका रूपमा समेत विभिन्न कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ।

राष्ट्रको सुरक्षा एवं प्रतिरक्षासम्बन्धी नीति, रणनीति तथा कानूनको तर्जुमा र कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन, नियन्त्रण तथा निर्देशन गर्ने कर्तव्य पूरा गरी नेपाली सेनालाई देश र जनताको हितमा प्रभावकारी तवरले परिचालन गर्ने दायित्व राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् र रक्षा

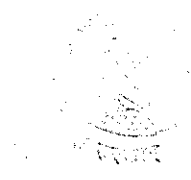

मन्त्रालयको रही आएको छ। यस मन्त्रालयले नेपाली सेनाको कानूनी, प्रशासनिक, आर्थिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षबारे नीतिगत निर्णय, अन्तर मन्त्रालय समन्वय र सहजीकरणका अतिरिक्त नेपाल सरकारबाट भएका सेनासम्बन्धी निर्णयहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमनको जिम्मेवारी पनि वहन गर्दै आइरहेको छ।

संघीय गणतन्त्रात्मक शासन स्थापना पश्चात सेनाको आधुनिकीकरण र पुनःसंरचना, सेना र नागरिक सम्बन्ध जस्ता विषयहरूले शासकीय प्रणालीभित्र क्रमशः प्राथमिकता पाउँदै आएको छ। परिवर्तित राजनीतिक परिदृश्यसँगै रक्षा मन्त्रालयको नेतृत्वदायी र समन्वयकारी भूमिकालाई थप गतिशील र सुदृढ बनाउँदै लगिएको छ।

वि.सं. १८१९ मा गोरखाका राजा पृथ्वीनारायण शाहबाट ५ वटा कम्पनीहरू खडा गरी आधुनिक नेपाली सेनाको गठन प्रक्रिया शुरु भएको देखिन्छ। विभिन्न ऐतिहासिक कालखण्डहरूमा नेपाली सेनाले नेपाल र नेपालीको अस्तित्व, पहिचान, राष्ट्रिय स्वभिमान र स्वतन्त्रताको रक्षाको लागि नेपाल-अंग्रेज युद्ध, नेपाल-भोट युद्ध, पहिलो र दोश्रो विश्व युद्ध समेत लड्नु परेको ऐतिहासिक तथ्यहरू छन्। हाल नेपालको संघीयस्वरूप अनुसार नेपाली सेनाको संगठनात्मक स्वरूपमा परिवर्तन भई केन्द्रसहित देशको सबै प्रदेश एवम् सबै जिल्लामा तैनाथ रही नेपाली सेनाले राष्ट्रिय हितको संरक्षण र संबर्द्धनमा कार्यरत रहेको छ। हालका दिनहरूमा नेपाली सेना मूलतः बाह्य सुरक्षा, विपद् व्यवस्थापन, विकास निर्माण, प्रकृति संरक्षण, मुलुकको महत्वपूर्ण संरचना तथा अति विशिष्ट र विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा एवं संयुक्त राष्ट्रसंघको आह्वान अनुसार विभिन्न देशमा शान्ति स्थापना जस्ता विभिन्न कार्यमा संलग्न रहँदै आएको छ। राष्ट्रिय पहिचान बोकेको ठूला र रणनीतिक महत्त्वका विकास निर्माण कार्यको सञ्चालन र विपद् व्यवस्थापनमा नेपाली सेनाको भूमिका प्रशंसनीय रहेको छ।

नेपालको संविधानको भाग २८, धारा २६७ मा नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वधीनता र राष्ट्रिय एकताको रक्षाको लागि संविधानप्रति प्रतिवद्ध समावेशी नेपाली सेनाको एक संगठन रहने व्यवस्था उल्लेख छ। राष्ट्रपति नेपाली सेनाको परमाधिपति हुने र संविधानको धारा २६६ बमोजिमको राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सिफारिसमा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को निर्णय बमोजिम राष्ट्रपतिबाट नेपाली सेनाको परिचालन हुने संवैधानिक व्यवस्था छ। रक्षा मन्त्रालय र नेपाली सेनाको कार्यक्षेत्र मूलतः नेपालको संविधान, राष्ट्रिय सुरक्षा नीति, २०७५, राष्ट्रिय प्रतिरक्षा नीति, २०७७ तथा सैनिक ऐन, २०६३ र सो अन्तर्गत बनेका नियमावली तथा नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार निर्दिष्ट रहेको छ।

(ख) रक्षा मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- साबिकको काम, कर्तव्य र अधिकारमा कुनै परिवर्तन नभएको।

(ग) रक्षा मन्त्रालयमा रहने कर्मचारीहरूको संख्या र कार्य विवरण:

- मन्त्रालयको हालको स्वीकृत दरबन्दी संख्या ८३ रहेको।

(घ) रक्षा मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा:

- राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- राष्ट्रिय तथा रणनीतिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण, सञ्चार प्रणाली एवम् सञ्जाल स्थापना, संचालन र व्यवस्थापन,
- राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् र सुरक्षा क्षेत्र सुधार,
- अन्तर्राष्ट्रिय सिमानाको सुरक्षा समन्वय,
- सीमाक्षेत्रसम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण तथा उपयोग,
- नेपाली सेनाको गठन तथा परिचालन सम्बन्धी नीति, रणनीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, नियन्त्रण र नियमन,
- सैनिक व्यापार तथा कार्यालय व्यवस्थापन,
- सैनिक अधिकृत तथा जवानको अनुशासन, सेवाशर्त, सैनिक तालिम तथा सुविधा,
- सैनिक प्रतिष्ठान (इन्स्टलेसन) र सञ्चार तथा यातायात,
- हातहतियार, खरखजना तथा विस्फोटक पदार्थ र असवाव उत्पादन र प्रयोग, सो सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन, नियन्त्रण तथा सिलखाना,
- सैनिक भण्डार,
- सैनिक हातहतियार र सामग्रीको खरिद र उत्पादन,
- नेपाली सैनिक विमान सेवा,
- सैनिक गुप्तचर विभाग,
- सैनिक निर्माणशाला,
- बारुदी सुरङ्ग निष्प्रभावीकरण सम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- राष्ट्रिय सेवा दलको संगठन, तालिम र प्रशासन,
- विकास कार्य र विपद् उद्धार कार्यमा सहयोग,
- सैनिक अस्पताल, सैनिक कल्याण र सैनिक कल्याणकारी योजना,
- राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष र महत्वपूर्ण राष्ट्रिय सम्पदा तथा स्मारकहरूको सुरक्षा,
- अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति प्रवर्द्धनमा सहयोग,
- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय।

१. महाशाखा र शाखाका कार्य विभाजन:

१.१ प्रशासन महाशाखा:

- निजामती कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने तथा अद्यावधिक गर्ने कार्य,
- निजामती कर्मचारीको नियुक्ति, पदस्थापन र सरुवासम्बन्धी कार्य र मन्त्रालयमा आवश्यकतानुसार करारमा कर्मचारी भर्ना गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- स्वदेश तथा विदेशबाट प्राप्त छात्रवृत्ति/उच्च अध्ययन/तालिम/सेमिनार/गोष्ठी आदिमा निजामती र नेपाली सेनाका कर्मचारीहरूको छनौट/मनोनयन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनामा नियुक्ति, पदस्थापना, सरुवा, पदोन्नति, पदावधि थप तथा राजिनामा सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेना र अन्तर्गतका निकायहरूको संगठन तथा दरबन्दी संरचना सम्बन्धी कार्य,
- भर्ना छनौटमा कर्मचारी खटनपटन सम्बन्धी कार्य,
- कार्यालय सहयोगी र हलुका सवारी चालकको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- निजामती सेवा पुरस्कारको लागि निजामती कर्मचारीहरूको छनौट/मनोनयन गर्न आफ्नो राय सहित सचिव समक्ष पेश गर्ने कार्य,
- प्रशासकीय सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने,
- नेपाल सरकारबाट भएका निर्यणहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने,
- मन्त्रालय अन्तर्गत र नेपाली सेनाका सकल दर्जाहरूलाई विभूषण मनोनयन सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक प्रतिष्ठान तथा तालिम संचालन सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय सेवा दलको संगठन, प्रशासन र तालिम सम्बन्धी कार्य,
- जंगी अड्डाबाट प्राप्त हुने मानव संसाधन व्यवस्थापन विषयका अति गोप्य जाहेरी रिपोर्ट तथा प्रतिवेदनहरू र सोको आधारमा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने कार्य,
- कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य,
- शासकीय सुधार सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य।

१.१.१ कर्मचारी प्रशासन शाखा:

- निजामती कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत अभिलेखहरू राख्ने तथा अद्यावधिक गर्ने कार्य,
- निजामती कर्मचारीको नियुक्ति, पदस्थापन र सरुवा सम्बन्धी कार्य र मन्त्रालयमा आवश्यकतानुसार सेवा करारमा कर्मचारी भर्ना सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन र सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र नेपाली सेनाको नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा, बढुवा एवं भर्ना छनौटमा कर्मचारी खटनपटन सम्बन्धी कार्य,

- मन्त्रालय, नेपाली सेना र अन्तर्गतका निकायहरूको संगठन तथा दरबन्दी संरचना सम्बन्धी कार्य,
- निजामती सेवा पुरस्कारको लागि मन्त्रालय र अन्तर्गत कार्यरत निजामती कर्मचारीहरूको मनोनयन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- विभूषणको लागि मन्त्रालय, अन्तर्गत र नेपाली सेनाका सकल दर्जाहरूलाई मनोनयन सम्बन्धी कार्य,
- प्रशासकीय सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने,
- नेपाल सरकारबाट भएका निर्यणहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।

१.१.२ शासकीय सुधार तथा मानव संसाधन विकास शाखा:

- सैनिक प्रतिष्ठान तथा तालिम संचालन सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय सेवा दलको संगठन, प्रशासन र तालिम सम्बन्धी कार्य,
- स्वदेश तथा विदेशबाट प्राप्त छात्रवृत्तिमा उच्च अध्ययन/तालिम/सेमिनार/गोष्ठी आदिमा नेपाली सेनाका कर्मचारीहरूको छनौट/मनोनयन सम्बन्धी कार्य,
- जंगी अड्डाबाट प्राप्त हुने मानव संसाधन व्यवस्थापन विषयका अति गोप्य जाहेरी रिपोर्ट तथा प्रतिवेदनहरू र सोको आधारमा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने कार्य,
- कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धिका लागि प्रशिक्षण सम्बन्धी कार्य,
- शासकीय सुधार सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य।

१.२ योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय महाशाखा:

- राष्ट्रिय सुरक्षा नीति (National Security Policy) तथा प्रतिरक्षा नीति (Defence Policy) तर्जुमा, कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका योजना/आवधिक योजना सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र स्वीकृत गराउने कार्य,
- चौमासिक तथा वार्षिक समीक्षा बैठक आयोजना तथा त्यसमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने विषयको तयारी सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायबाट संचालित कार्यक्रम नीति तथा बजेट वक्तव्यको मासिक, द्वैमासिक चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थमन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाउने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयस्तर तथा राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने विषय सम्बन्धी कार्य,
- नेपालको संविधानको धारा ५३ बमोजिमको प्रगति विवरण तयार गर्ने कार्य,
- सेनामा विद्यमान तथा दीर्घकालीन सैनिक सामग्री उत्पादन नीति (Defence Production Policy) सम्बन्धी कार्य,
- क्षतिपूर्ति तथा राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य,

- सैनिक कल्याणकारी योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
- कल्याणकारी कोषको अनुगमन, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सोल्जर बोर्ड (भारत) तथा ब्रिटिश गोर्खा वेलफेयरको अर्डिनेशन कमिटी र पेन्सन क्याम्पहरूको व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने, स्वदेशी तथा विदेशी पेन्सनियर र भूतपूर्व सैनिक संगठन सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक कल्याणकारी योजना, मन्त्रालय र अन्तर्गतका योजना/कार्यक्रमहरू प्रस्ताव एवं स्वीकृति, कार्यान्वयन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- सैन्य रणनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा विश्लेषण तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- सेनाको कार्य सम्पादन संरचना आदिमा सुधारका क्षेत्रहरूको पहिचान गर्न अनुसन्धान गर्ने कार्य,
- सैनिक अस्पतालहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत कार्य,
- सैनिक कर्मचारीहरूको औषधोपचार र निवृत्तभरण सम्बन्धी नीतिगत कार्य,
- कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- रक्षा र सेनाको आधुनिकीकरण, क्षमता सुदृढीकरणका लागि अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न विषयमा निर्मित नीतिहरूको अभिलेख राख्ने कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा शान्तिसेनामा सहभागी हुने नेपाली सेनाको प्रभावकारिता र आधुनिकीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा शान्ति सेनामा सहभागी हुने नेपाली सेनाको मनोनयन, राहदानी र भिषा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्रसंघ, अन्तराष्ट्रिय संघसंस्था, मित्रराष्ट्र लगायतसँग रहेको सम्बन्धको निरन्तरता तथा सुधार गर्दै लग्नु पर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान तथा सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा शान्ति सेना परिचालन भएका क्षेत्रहरूको अनुगमन तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य,
- शान्ति सेनासँग सम्बन्धित जनशक्ति, तालिम तत्सम्बन्धी स्रोतको अनुमान र समयवद्ध योजना तथा अनुगमन व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- शान्ति सेना सम्बन्धमा नेपाली सेना UNDPKO तथा अन्य अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासँग समन्वय, प्रतिवेदन तथा अनुगमन गर्ने कार्य,
- अन्य वैदेशिक सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तराष्ट्रिय रक्षासम्बन्ध सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल भारत सुरक्षा सम्बन्धी द्विपक्षीय परामर्श समूहको बैठक सम्बन्धी कार्य,
- भारत र चीनको द्विपक्षीय सीमा बैठक सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न निकायबाट प्राप्त सूचना एवं जाहेरी विश्लेषण गरी सम्बन्धित निकायमा सम्प्रेक्षण गर्ने कार्य,

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति एवं कार्यनीति तयार गर्ने र आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्य,
- विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त सुरक्षा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन गरी राय/प्रतिक्रिया दिने कार्य,
- विपद् संकट व्यवस्थापनका लागि सेवाप्रदायक वा विज्ञहरू, सरोकारवालाहरूको रोष्टर तयार गर्ने, उद्धार, राहतका लागि क्षेत्रहरूको पहिचान गरि क्षेत्रगत प्रोफाइल तयार गर्ने कार्य,
- दीर्घकालीन रूपमा विपद् तथा संकट व्यवस्थापनको लागि श्रोतसाधनको व्यवस्था गर्दै जाने,
- सूचना स्थिति विश्लेषण केन्द्र (Situation Analysis Centre) का रूपमा विकसित गर्दै लैजाने कार्य,
- विपद् व्यवस्थापन समन्वय र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- दीर्घकालमा Emergency Operation Center को स्थापना र विकास गर्ने कार्य,
- नेपाली सेनाले संचालन गरेको उद्योग तथा पर्वतारोहण, वाकिटकी, फ्रिक्वेन्सी र संचार सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय भित्र कम्प्युटर नेटवर्किङको व्यवस्था र मन्त्रालय बाहिर आवश्यक लिंकको व्यवस्था गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको वेबपेज निर्माण, अद्यावधिक गर्ने तथा नेटवर्किङ सम्बन्धी कार्य,
- कम्प्युटर नेटवर्किङ कार्यमा सुरक्षा वर्गीकरण (Security Classification) को आधारमा विभिन्न नियुक्तिहरूलाई दिन सकिने Shared Drive को छुट्टाछुट्टै व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- (Information Technology-IT) विशेषज्ञ र सल्लाहकारको भूमिका निर्वाह सम्बन्धी कार्य,
- कम्प्युटरको जडान (Installation) मर्मत संभार र पासवर्डको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।

१.२.१ योजना तथा सैनिक कल्याण शाखा:

- राष्ट्रिय सुरक्षा नीति (National Security Policy) तथा प्रतिरक्षा नीति (Defence Policy) तर्जुमा, कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका योजना/आवधिक योजना सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र स्वीकृत गराउने कार्य,
- चौमासिक तथा वार्षिक समीक्षा बैठक आयोजना तथा त्यसमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने विषयको तयारी सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायबाट संचालित कार्यक्रम नीति तथा बजेट वक्तव्यको मासिक, द्वैमासिक चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थमन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाउने सम्बन्धी कार्य,

- मन्त्रालय स्तर तथा राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने विषय सम्बन्धी कार्य,
- नेपालको संविधानको धारा ५३ बमोजिमको प्रगति विवरण तयार गर्ने कार्य,
- सेनामा विद्यमान तथा दीर्घकालीन सैनिक सामग्री उत्पादन नीति (Defence Production Policy) सम्बन्धी कार्य,
- क्षतिपूर्ति तथा राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक कल्याणकारी योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
- कल्याणकारी कोषको अनुगमन, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक कल्याणकारी योजना र मन्त्रालय र अन्तर्गतका योजना/कार्यक्रमहरू प्रस्ताव एवं स्वीकृति, कार्यान्वयन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- रक्षा रणनीति तयार गर्ने कार्य,
- सैन्य रणनीति तथा कार्य योजना तर्जुमा विश्लेषण तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- सेनाको कार्य सम्पादन संरचना आदिमा सुधारका क्षेत्रहरूको पहिचान गर्न अनुसन्धान गर्ने कार्य,
- सैनिक अस्पतालहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत कार्य,
- सैनिक कर्मचारीहरूको औषधोपचार र निवृत्तभरण सम्बन्धी नीतिगत कार्य,
- कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- सोल्जरबोर्ड (भारत) तथा ब्रिटिश गोर्खा वेलफेयरको अर्डिनेशन कमिटी र पेन्सन क्याम्पहरूको व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउने, स्वदेशी तथा विदेशी पेन्सनियर र भूतपूर्व सैनिक संगठन सम्बन्धी कार्य,
- रक्षा र सेनाको आधुनिकरण, क्षमता सुदृढीकरणका लागि अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न विषयमा निर्मित नीतिहरूको अभिलेख राख्ने कार्य।

१.२.२ शान्ति सेना समन्वय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा:

- संयुक्त राष्ट्रसंघ आव्हानमा शान्ति सेनामा सहभागी हुने नेपाली सेनाको प्रभावकारिता र आधुनिकीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्रसंघको आव्हानमा शान्तिसेनामा सहभागी हुने नेपाली सेनाको मनोनयन, राहदानी र भिषा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
- शान्ति सेनासँग सम्बन्धित स्वदेश तथा वैदेशिक तालिमहरूको स्वीकृति, मनोनयन, राहदानी र भिषा सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्रसंघ, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्था, मित्रराष्ट्र लगायतसंगको सम्बन्धको निरन्तरता तथा बहुपक्षीय र द्विपक्षीय संयन्त्रहरूको बैठक सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघको आव्हानमा शान्ति सेना परिचालन भएका क्षेत्रहरूको अनुगमन तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य,
- Defence Diplomacy सम्बन्धी कार्यहरू,

- शान्ति सेनामा सहभागी हुने जनशक्तिलाई तालिम प्रदान गर्ने तालिम केन्द्रहरूसँग समन्वय तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- शान्ति सेना सम्बन्धमा UNDPKO तथा अन्य अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासँग समन्वय र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- परराष्ट्र मन्त्रालयसँगको समन्वय तथा वैदेशिक सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तराष्ट्रिय रक्षा सम्बन्ध समन्वय तथा सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्य,
- भारत र चीनको द्विपक्षीय सीमा बैठक सम्बन्धी कार्य।

१.२.३ सूचना विश्लेषण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा:

- विभिन्न निकायबाट प्राप्त सूचना एवं दैनिक जाहेरी विश्लेषण गरी विभिन्न निकायमा सम्प्रेक्षण गर्ने कार्य,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति एवं कार्यनीति तयार गर्ने र आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्य,
- विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त सुरक्षा सम्बन्धी प्रतिवेदन अध्ययन गरी राय/प्रतिक्रिया दिने कार्य,
- विपद् व्यवस्थापनका लागि सेवा प्रदायक वा विज्ञहरू, सरोकारवालाहरूको रोष्टर तयार गर्ने, उद्धार, राहतका लागि क्षेत्रहरूको पहिचान गरि क्षेत्रगत प्रोफाइल तयार गर्ने कार्य,
- दीर्घकालीन रूपमा विपद् तथा संकट व्यवस्थापनको लागि स्रोतसाधनको व्यवस्था गर्दै जाने,
- सूचना स्थिति विश्लेषण केन्द्र (Situation Analysis Centre) का रूपमा विकसित गर्दै लैजाने कार्य,
- सुरक्षा परिषद्बाट प्राप्त जाहेरी विश्लेषण गरी अभिलेख राख्ने र सम्बन्धित निकायमा सूचना संप्रेषण गर्ने कार्य,
- विपद् व्यवस्थापनको समन्वय र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- दीर्घकालमा Emergency Operation Center को स्थापना र विकास गर्ने कार्य,
- नेपाली सेनाले संचालन गरेको उद्योग तथा पर्वतारोहण, वाकिटकी, फ्रिक्वेन्सीर संचार सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय भित्र कम्प्युटर नेटवर्किङको व्यवस्था र मन्त्रालय बाहिर आवश्यक लिंकको व्यवस्था गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको वेभपेज निर्माण, अद्यावधिक गर्ने तथा नेटवर्किङ सम्बन्धी कार्य,
- कम्प्युटर नेटवर्किङ कार्यमा सुरक्षा वर्गिकरण (Security Classification) को आधारमा विभिन्न नियुक्तिहरूलाई दिन सकिने Shared Drive को छुट्टाछुट्टै व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- Information Technology(IT)विशेषज्ञ र सल्लाहकारको भूमिका निर्वाह सम्बन्धी कार्य,
- कम्प्युटरको जडान (Installation) मर्मत संभार र पासवर्डको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।

१.३ कानून महाशाखा:

- रक्षा मन्त्रालय, नेपाली सेना तथा राष्ट्रिय सुरक्षा परिषदसँग सम्बन्धित ऐन कानूनहरूको तर्जुमा, संशोधन तथा सुधारको लागि मस्यौदा तयार गर्ने तथा कानूनी परामर्श सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय सुरक्षा नीति तर्जुमा सम्बन्धमा कानूनी पक्षबाट हेर्ने कार्य,
- रक्षा मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाइएका रिट निवेदनमा लिखित जवाफ तयार गर्ने कार्य,
- आवश्यकता अनुसार नेपाली सेनाको बढुवा तथा म्याद थप र अन्य विषयमा कानूनी परामर्श प्रदान गर्ने कार्य,
- राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचनाको मस्यौदा तयार गर्ने कार्य,
- सैनिक अदालतका फैसलाहरू सदर गर्ने तथा सैनिक अदालत बोलाउने विषयको निर्देशन सम्बन्धी कार्य,
- द्विपक्षीय, बहुपक्षीय सन्धि सम्झौता सहमति (MOU, Agreement) को मस्यौदा गर्ने कार्य,
- सैनिक विशेष अदालतबाट सैनिक अनुसन्धान समितिसँग समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयलाई आवश्यक पर्ने कानून, तथा कानूनी लिखित र सन्धिको अनुवादमा सहयोग गर्ने कार्य,
- सैनिक कल्याणकारी योजनाका विषयमा कानूनी परामर्श दिने कार्य,
- नेपाली सेना प्राड विवाकसँग सम्बन्धित अन्य कार्य,
- अदालतबाट भएका फैसलाहरू कार्यान्वयन गर्न लगाउने, त्यसको प्रतिवेदन गर्ने र सोको अनुगमन गर्ने कार्य,
- गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेना सम्बन्धमा परेका उजुरी, सिकायत सम्बन्धी कार्यहरूमा आफ्नो रायसुझाव सहित सचिव समक्ष पेश गर्ने कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूबाट कानूनी राय माग भएका विषयमा राय उपलब्ध गराउने कार्य,
- मानव अधिकारका विषय गाँसिएको महासन्धि सम्बन्धी कार्य,
- मानवीय कानून लगायतका सबै जेनेभा महासन्धिसँग सम्बन्धित कार्य,
- मानव अधिकार आयोगका निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- UN लगायतका निकायमा पठाउनुपर्ने आवधिक प्रतिवेदनको तयारी सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघमा शान्ति सेनामा सहभागी हुने सैनिक व्यक्तिको मानव अधिकार र मानवीय कानून विषयको मुल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनामा मानव अधिकार र मानवीय कानून प्रवर्धनका लागि तालिम, गोष्ठी, सेमिनार आदि संचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- मानव अधिकार सम्बन्धी अभिलेख राख्ने कार्य,

- नेपाली सेना, मानव अधिकार निर्देशनालय सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनाले गरेका मानव अधिकार प्रवर्धन एवं संरक्षण सम्बन्धी कामको अनुगमन निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग/सचिवालय (UNOHCHR and UNHCR) संग समन्वय, प्रतिवेदन तथा ती संस्थाबाट औलाईएका मानव अधिकार उल्लंघन विषयको अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- मानव अधिकार तथा मानवीय कानूनहरूको अध्ययन, अनुमोदन तथा परिमार्जन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल पक्ष भएका विषयसँग सम्बन्धित मानवअधिकार अभिसन्धीहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा संयोजन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेना सम्बन्धमा परेका मानव अधिकार उल्लंघनका उजुरी, शिकायत सम्बन्धी कार्य।

१.३.१ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा:

- रक्षा मन्त्रालय, नेपाली सेना तथा राष्ट्रिय सुरक्षा परिषदसँग सम्बन्धित ऐन कानूनहरूको तर्जुमा, संशोधन तथा सुधारको लागि मस्यौदा तयार गर्ने तथा कानूनी परामर्श सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय सुरक्षा नीति तर्जुमा सम्बन्धमा कानूनी पक्षबाट हेर्ने कार्य,
- रक्षा मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाइएका रिट निवेदनमा लिखित जवाफ तयार गर्ने कार्य,
- आवश्यकता अनुसार नेपाली सेनाको बहुवा तथा म्यादथप र अन्य विषयमा कानूनी परामर्श प्रदान गर्नेकार्य,
- राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचनाको मस्यौदा तयार गर्ने कार्य,
- सैनिक अदालतका फैसलाहरू सदरगर्ने तथा सैनिक अदालत बोलाउने विषयको निर्देशन सम्बन्धी कार्य,
- द्विपक्षीय, बहुपक्षिय सन्धि सम्झौता सहमति (MOU, Agreement)को मस्यौदा गर्ने कार्य,
- सैनिक विशेष अदालतबाट सैनिक अनुसन्धान समितिसँगको समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयलाई आवश्यक पर्ने कानूनतथा कानूनी लिखित र सन्धिको अनुवादमा सहयोग गर्ने कार्य,
- सैनिक कल्याणकारी योजनाका विषयमा कानूनी परामर्श दिने कार्य,
- नेपाली सेना प्राड विवाकसँग सम्बन्धित अन्य कार्य,
- अदालतबाट भएका फैसलाहरू कार्यान्वयन गर्न लगाउने, त्यसको प्रतिवेदन गर्ने र सोको अनुगमन गर्ने कार्य,
- गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

- नेपाली सेना सम्बन्धमा परेका उजुरी, सिकायत सम्बन्धी कार्यहरूमा आफ्नो राय सुझाव सहित सचिव समक्ष पेश गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयका अन्य महाशाखा तथा शाखाहरू एवं जंगी अड्डाबाट कानूनी राय माग भएका विषयमा राय उपलब्ध गराउने कार्य।

१.३.२ मानवअधिकार अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा:

- मानव अधिकारका विषय गासिएको महासन्धि सम्बन्धी कार्य,
- मानवीय कानून लगायतका सबै जेनेभा महासन्धिसंग सम्बन्धित कार्य,
- मानव अधिकार आयोगका निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- UN लगायतका निकायमा पठाउनु पर्ने आवधिक प्रतिवेदनको तयारी सम्बन्धी कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघमा शान्ति सेनामा सहभागी हुने सैनिक व्यक्तिको मानव अधिकार र मानवीय कानून विषयको मुल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनामा मानव अधिकार र मानवीय कानून प्रवर्धनका लागि तालिम, गोष्ठी, सेमिनार आदि संचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- मानव अधिकार सम्बन्धी अभिलेख राख्ने कार्य,
- नेपाली सेना, मानव अधिकार निर्देशनालय सम्बन्धी कार्य,
- मानव अधिकारसँग गाँसिएका महासन्धिहरूको अनुमोदन, हस्ताक्षर तथा कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनाले गरेका मानव अधिकार प्रवर्धन एवं संरक्षण सम्बन्धी कामको अनुगमन निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग/सचिवालय (UNOHCHR and UNHCR) सँग समन्वय, प्रतिवेदन तथा ती संस्थाबाट औलाईएका मानव अधिकार उल्लंघन विषयको अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- मानव अधिकार तथा मानवीय कानूनहरूको अध्ययन, अनुमोदन तथा परिमार्जन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल पक्ष भएका विषयसँग सम्बन्धित मानवअधिकार अभिसन्धिहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा संयोजन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेना सम्बन्धमा परेका मानव अधिकार उल्लंघनका उजुरी, शिकायत सम्बन्धी कार्य,
- गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।

१.४ व्यवस्थापन महाशाखा:

- मन्त्रालय अन्तर्गत निजामती तर्फका कर्मचारीहरूको तलबी प्रतिवेदन, पेन्सन, उपदान तथा कर्मचारीहरूको हित, प्रोत्साहन एवं नेकीवदी, ठाडो, उजुरी सम्बन्धी कार्य,

- सूचना, परिपत्र, दर्ता चलानी, हाजिर रेकर्ड, जिन्सी नगद, मालसामान उपलब्धी, संचय र वितरण सम्बन्धी कार्य,
- विदेशी अतिथिहरूलाई नेपाल भ्रमणका लागि निमन्त्रणा गर्न नेपाली सेनालाई स्वीकृति प्रदान गर्ने कार्य,
- पुस्तकालय, Help Desk व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय भवनको मर्मत सम्भार, सुरक्षा, सरसफाईको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- जिन्सी निरीक्षण एवं पुराना सामानहरू लिलाम गर्ने कार्य,
- सभा, सम्मेलन, समारोह, बैठक आदीको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- सवारी साधन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- अतिविशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा र त्यसको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अतिविशिष्ट व्यक्तिहरूको सैनिक जहाज उपयोग व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सैनिक विमान सेवा (चार्टर सेवा समेत) सम्बन्धी समन्वय र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय तथा नेपाली सेनाको सम्पति (चल अचल) को विवरण तयार गरि अभिलेखबद्ध गर्ने कार्य,
- जग्गा अधिग्रहण, भोगाधिकार तथा जग्गा सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने,
- नेपाली सेनाको लागि राशनको व्यवस्था गर्ने गराउने कार्य,
- दाना घाँस र अन्य सम्बन्धित सैनिक प्रयोगको घोडा खरिद सम्बन्धी कार्य,
- चाँदमारी क्षेत्रहरूको लगत/रेकर्ड व्यवस्थित राख्ने कार्य,
- शीलखाना व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नाप नक्सा, हवाई सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न विषयमा निर्मित नीतिहरूको अभिलेख राख्ने कार्य,
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु आरक्षको सुरक्षा सम्बन्धी कार्य र नीतिहरू तर्जुमा गर्ने कार्य,
- राष्ट्रिय सुरक्षा खरखजाना एवं विष्फोटक पदार्थहरूको नीतिगत व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनाले संचालन गरेका उद्योग सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत नेपाली सेनाको लागि विनियोजित बजेटको अख्तियारी, निकास रोकडा तथा फुकुवा सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत नेपाली सेनाको लागि नियमित बजेट माग, परिचालन र समन्वय गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको केन्द्रीय तथा कार्य संचालन स्तरको लेखा सम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक लेखा समिति र बेरुजु फर्छ्यौट सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- जग्गाका मुआब्जा, राहत तथा क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा आर्थिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूको आर्थिक प्रशासनको नियन्त्रण, अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक विवरण तयार गर्ने,
- मास्केवारी प्रतिवेदन निर्माण सम्बन्धी कार्य,
- रक्षा मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूमा संचालित विभिन्न कोषहरूको परिचालन, वित्तिय व्यवस्थापनका सन्दर्भमा मन्त्रालयको सम्बन्धित शाखासँग समन्वय गरी नियन्त्रण, अनुगमन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक उपकरण व्यवस्थापन नीति (Military Equipment Management Policy) र वार्षिक सामानहरूको आपूर्ति सम्बन्धी नीति, नियम र जगेडा परिमाण नीति (Stocking Policy) आपूर्ति व्यवस्थापन (हेभी इक्विपमेण्ट सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार सेनाको लागि तत्काल र नियमित आपूर्ति भई रहनु पर्ने वाहेकका नियन्त्रित तथा अनियन्त्रित सामानहरू) सम्बन्धी योजना स्वीकृति र प्राप्ति सम्बन्धी कार्य,
- सेनामा विद्यमान तथा भावी सैनिक सामाग्रीहरू उत्पादन नीति (Defence Production Policy), योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक सामाग्री उत्पादन निर्देशनालयको रेखदेख र उक्त निर्देशनालयका सम्बन्धमा मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक सामाग्रीहरूको आपूर्ति, सोको व्यवस्थापन, वितरण, भण्डारण तथा वेकम्मालाई सडाउने, धुल्याउने (Condemnation) सम्बन्धी कार्यहरूको लागि सहजीकरण गर्ने,
- सैनिक सामाग्रीहरूको उत्पादन र व्यवस्थापन सम्बन्धी मन्त्रालयबाट गरिने अन्य कार्यहरू,
- आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रकृयागत कार्यहरू मानिर्देशन दिने कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघमा शान्ति सेना तैनाथी तथा बन्दोबस्ती सामग्रीको योजना र आपूर्ति सम्बन्धी कार्य,
- कन्ट्रोल आइटम भन्सार छुट, वि.मु. सटही, मूल्य अभिवृद्धिकर छुटको सम्बन्धमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सूचीकृतको कारवाही एवं मालसामान झिकाउने र एल.सी. सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न निकायहरूबाट माग भए बमोजिम ड्रोन संचालन गर्न सहमति सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयबाट सम्पादन गर्नु पर्ने अन्य भैपरि आउने कार्य।

१.४.१ आन्तरिक तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा:

- मन्त्रालय अन्तर्गत निजामती तर्फका कर्मचारीहरूको तलबी प्रतिवेदन, पेन्सन, उपदान तथा कर्मचारीहरूको हित, प्रोत्साहन एवं नेकीवदी, ठाडो, उजुरी सम्बन्धी कार्य।
- सूचना, परिपत्र, दर्ता/चलानी, हाजिर रेकर्ड, जिन्सी, नगद, मालसामान उपलब्धी, संचय र वितरण सम्बन्धी कार्य।

- विदेशी अतिथिहरूलाई नेपाल भ्रमणका लागि निमन्त्रणा गर्न नेपाली सेनालाई स्वीकृति प्रदान गर्ने कार्य,
- पुस्तकालय Help Desk व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
- मन्त्रालय भवनको मर्मत सम्भार, सुरक्षा, सरसफाईको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
- जिन्सी निरीक्षण एवं पुराना सामानहरू लिलाम गर्ने कार्य।
- सभा, सम्मेलन, समारोह, बैठकआदिको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
- सवारी साधन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- अति विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा र त्यसको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अति विशिष्ट व्यक्तिहरूको सैनिक जहाज उपयोग सम्बन्धी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सैनिक विमान सेवा (चार्टर सेवा समेत) सम्बन्धी समन्वय र व्यवस्थापन कार्य,
- मन्त्रालयबाट सम्पादन गर्नुपर्ने अन्य भैपरि आउने कार्य,
- मन्त्रालय तथा नेपाली सेनाको सम्पत्ति (चल/अचल) को विवरण तयार गरि अभिलेखबद्ध गर्ने कार्य,
- जग्गा अतिक्रमण,भोगाधिकार तथा जग्गा सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने,
- नेपाली सेनाको लागि राशनको व्यवस्था गर्ने गराउने कार्य,
- दाना घाँस र अन्य सम्बन्धित सैनिक प्रयोगको घोडा खरिद सम्बन्धी कार्य,
- चाँदमारी क्षेत्रहरूको लगत/रेकर्ड व्यवस्थित राख्ने कार्य,
- शीलखाना व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नाप नक्सा, हवाई सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न विषयमा निर्मित नीतिहरूको अभिलेख राख्ने कार्य,
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु आरक्षको सुरक्षा सम्बन्धी कार्य र नीतिहरू तर्जुमा गर्ने कार्य,
- राष्ट्रिय सुरक्षा खरखजाना एवं विष्फोटक पदार्थहरूको नीतिगत व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाली सेनाले संचालन गरेका उद्योग सम्बन्धी कार्य,
- विभिन्न निकायहरूबाट माग भए बमोजिम ड्रोन संचालन गर्न सहमति सम्बन्धी कार्य,
- भारत र चीनको द्विपक्षीय सिमा सम्बन्धी दस्तावेजहरूको अभिलेख राख्ने कार्य।

१.४.२ आर्थिक प्रशासन शाखा:

- मन्त्रालय र अन्तर्गत नेपाली सेनाको लागि विनियोजित बजेटको अख्तियारी दिने, अख्तियारी तथा निकास रोक्का तथा फुकुवा सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत नेपाली सेनाको लागि नियमित बजेट माग, परिचालन र समन्वय गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको केन्द्रीय तथा कार्य संचालन स्तरको लेखा सम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक लेखा समिति र बेरुजु फर्छ्यौट सम्बन्धी कार्य,
- अन्य शाखाहरूसँग समेत समन्वय गरी मन्त्रालयको आर्थिक व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- रक्षा मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूमा संचालित विभिन्न कोषहरूको परिचालन, वित्तिय व्यवस्थापनका सन्दर्भमा मन्त्रालयको सम्बन्धित शाखासँग समन्वय गरी नियन्त्रण, अनुगमन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- जग्गाका मुआब्जा, राहत तथा क्षतिपूर्ति सम्बन्धी कामको रकम वितरण तथा आर्थिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूको आर्थिक प्रशासनको नियन्त्रण, अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक विवरण तयार गर्ने,
- मास्केवारी प्रतिवेदन निर्माण सम्बन्धी कार्य।

१.४.३ खरिद व्यवस्थापन शाखा:

- सैनिक उपकरण व्यवस्थापन नीति (Military Equipment Management Policy) र वार्षिक सामानहरूको आपूर्ति सम्बन्धी नीति नियम र जगेडा परिमाण नीति (Stocking Policy) आपूर्ति व्यवस्थापन (हेभी इक्वूपमेण्ट सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार सेनाको लागि तत्काल र नियमित आपूर्ति भई रहनुपर्ने बाहेकका नियन्त्रित तथा अनियन्त्रित सामानहरू) सम्बन्धी योजना स्वीकृति र प्राप्ति सम्बन्धी कार्य,
- सेनामा विद्यमान तथा भावी सैनिक सामग्रीहरू उत्पादन नीति (Defence Production Policy) योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक सामग्री उत्पादन निर्देशनालयको रेखदेख र उक्त निर्देशनालयका सम्बन्धमा मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सैनिक सामग्रीहरूको आपूर्ति, सोको व्यवस्थापन, वितरण, भण्डारण तथा वेकम्मालाई सडाउने, धुल्याउने (Condemnation) सम्बन्धी कार्यहरूको लागि सहजीकरण गर्ने,

- सैनिक सामग्रीहरूको उत्पादन र व्यवस्थापन सम्बन्धी मन्त्रालयबाट गरिने अन्य कार्यहरू,
- आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रक्रियागत कार्यहरूमा निर्देशन दिने कार्य,
- संयुक्त राष्ट्र संघमा शान्तिसेना तैनाथी तथा बन्दोबस्ती सामग्रीको योजना र आपूर्ति सम्बन्धी कार्य,
- कन्ट्रोल आइटम भन्सारछुट, वि.मु.सटही, मूल्य अभिवृद्धि कर छुटको सम्बन्धमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सूचीकृतको कारवाही एवं मालसामान झिकाउने र एल.सी. सम्बन्धी कार्य।

(ड) सेवा प्रदान गर्ने शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

महाशाखा/शाखा प्रमुखहरू:

१. प्रशासन महाशाखा - सहसचिव - मनोज कुमार आचार्य - महाशाखा प्रमुख
  - १.१. कर्मचारी प्रशासन शाखा - उपसचिव - भुवन पाण्डे - शाखा प्रमुख
  - १.२. शासकीय सुधार तथा मानव संसाधन विकास शाखा - उपसचिव - खड्ग राज राई - शाखा प्रमुख
२. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय महाशाखा - सहसचिव - कृष्ण पौडेल - महाशाखा प्रमुख
  - २.१. योजना तथा सैनिक कल्याण शाखा - उपसचिव - प्रेमप्रसाद न्यौपाने - शाखा प्रमुख
  - २.२. शान्तिसेना समन्वय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा - उपसचिव - रामेश्वर पोखरेल - शाखा प्रमुख
  - २.३. सूचना विश्लेषण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा - उपसचिव - सविता अर्याल - शाखा प्रमुख
३. कानून महाशाखा - सहसचिव - बलसागर गिरी - महाशाखा प्रमुख (कानून)
  - ३.१. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा - उपसचिव (कानून) - सम्झना खनाल - शाखा प्रमुख
  - ३.२. मानव अधिकार अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा - उपसचिव - कुशला पौडेल - शाखा प्रमुख
४. व्यवस्थापन महाशाखा - सहसचिव - ज्ञानेन्द्र पौडेल - महाशाखा प्रमुख
  - ४.१. आन्तरिक तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा - उपसचिव - भिमकान्त पौडेल - शाखा प्रमुख
  - ४.२. आर्थिक प्रशासन शाखा - उपसचिव (लेखा) - गायत्रीरमण खनाल - शाखा प्रमुख
  - ४.३. खरिद व्यवस्थापन शाखा - उपसचिव - नवराज अधिकारी - शाखा प्रमुख

(च) सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

प्रत्यक्ष जनसम्पर्क नहुने र नीतिगत निर्णय गर्ने कार्य मात्र सम्पन्न गर्ने हुँदा सम्बन्धित ऐनहरूमा तोकिएको प्रतिलिपि दस्तुर बाहेक अन्य दस्तुर नलाग्ने व्यवस्था छ। यस मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने कार्यहरू एवम् प्रवाह गर्ने सेवाहरूलाई सूचना प्रविधिको समेत प्रयोग गरि छिटो छरितो रूपमा सम्पन्न हुने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

(छ) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकार:

प्रचलित कानून बमोजिम मन्त्री र सचिव तहबाट निर्णय हुने गरेको छ। यसका साथै अधिकार प्रत्यायोजन भए बमोजिम महाशाखा प्रमुखबाट समेत निर्णय हुने व्यवस्था मिलाइएको छ। निर्णय प्रक्रियामा अधिकृत तहदेखि टिप्पणी उठाउने र उपसचिवले राय सहित अघि बढाउने गरि अधिकृतदेखि सहभागी हुने व्यवस्था रहेको छ।

(ज) निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

शाखामा शाखासँग सम्बन्धित कामहरूमा कुनै गुनासो भएमा महाशाखा प्रमुख, सचिव वा मन्त्रीज्यूबाट गुनासो सम्बोधन हुने गरेको। मन्त्रालय स्तरमा भएको निर्णयबाट कसैलाई कुनै मर्का पर्न गएमा र सो सम्बन्धमा सम्बन्धित पक्षबाट निवेदन/गुनासो प्राप्त भएमा आवश्यकतानुसार समिति गठन गरी सम्पादन/व्यवस्थापन गर्ने गरिएको छ।

(झ) सम्पादन गरेको कामको विवरण:

रक्षा मन्त्रालय र अन्तर्गतको नेपाली सेनाबाट राष्ट्रिय सुरक्षा एवम प्रतिरक्षा सम्बन्धी विषयमा केन्द्रित भई कार्य सम्पादन हुँदै आएको छ। यसका अतिरिक्त नेपालको संविधान (२०७२) को धारा २६७ (४) बमोजिम नेपाल सरकारले नेपाली सेनालाई विकास निर्माण र विपद् व्यवस्थापनका अन्य कार्यमा परिचालन गर्न सक्ने व्यवस्था भए बमोजिम नेपाली सेनाद्वारा त्यस्ता कार्य समेत सम्पादन हुँदै आएका छन्।

नेपाली सेनाले विपद् व्यवस्थापनमा खेलेको भूमिका सहानीय रहेको छ। साथै, नेपाल सरकारको निर्णय बमोजिम नेपाली सेनाद्वारा राष्ट्रिय गौरवको काठमाडौँ/तराई-मधेश द्रुतमार्ग सडक सम्बन्धी आयोजना एवम चारवटा उत्तरदक्षिण कोरिडोर सडक निर्माणको कार्य हुँदै आइरहेको छ भने प्रकृति संरक्षण अन्तर्गत राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्षको सुरक्षा र राष्ट्रपति चुरे संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम समेत भईरहेको छ।

१. रक्षा मन्त्रालयबाट सम्पादन भएका कामको विवरण:

प्रशासन महाशाखा

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
१	कर्मचारी प्रशासन शाखा	- नेपाल सरकारका मुख्य सचिवज्यूको अध्यक्षतामा मिति २०८२/४/५, २०८२/७/१२, २०८२/८/१ र २०८२/९/७ गते बसेको सचिव बैठकहरूबाट भएको निर्णयहरूको कार्यान्वयन

		प्रगति पठाइएको, - यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट भएका निर्णयहरूको २०८२ मंसिर मसान्तसम्मको कार्यान्वयन अवस्थाको प्रगति विवरण मन्त्रिपरिषद् निर्णय कार्यान्वयन अनुगमन प्रणाली (CDIMS) मा प्रविष्टि गरी प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको, - नेपाली सेनाबाट सिफारिस भइआएबमोजिम सरुवा, बढुवा लगायत कार्यसम्पादन गरिएको । (नियमित बढुवा ३८ जना, विशेष बढुवा २ जना, सरुवा २३ जना, पदावधि थप ४ जना, आयुक्त प्रदान ९९ जना र राजिनामा ४० जना)
२	शासकीय सुधार तथा मानव संसाधन विकास शाखा	- मन्त्रालयबाट निजामती कर्मचारीतर्फ ०४ जना र नेपाली सेनातर्फ (सकलदर्जा) ५९२ जना (तालिम, सेमिनार/कन्फरेन्स/वर्कसप कार्यक्रम) को वैदेशिक भ्रमणको लागि मनोनयन गरिएको । साथै मनोनित उम्मेदवारका आश्रित परिवारका सदस्य १० जनाको लागि भिसा समेत सिफारिस गरिएको,

योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय महाशाखा

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
१	योजना तथा सैनिक कल्याण शाखा	- Kathmandu-Terai/Madhesh Fast Track (KTFT) मा काम गर्नका लागि १४४ जना विदेशी नागरिकहरूको कार्य सहमति, ८९ जनाको लागि गैह्र पर्यटक भिसा प्राप्तिका लागि अध्यागमन विभाग र ८८ जनाको श्रम इजाजतका लागि श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागमा सिफारिस गरिएको, - Kathmandu-Terai/Madhesh Fast Track (KTFT) को १३ वटै प्याकेजको प्याकेजगत भौतिक र वित्तीय प्रगति विवरण तयार गरिएको, - स्रोत सहमति/बहुवर्षीय ठेक्का सहमति दिएका आयोजनाको विवरण अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको, - मिति २०८२/०६/०५ को मन्त्रिपरिषद्को सार्वजनिक खर्चको मितव्ययीता कायम गर्ने सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयनको समन्वय गरी सोको कार्यान्वयन अवस्थाको प्रगति विवरण अर्थ मन्त्रालय

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
		पठाइएको, - यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित “तत्काल सुधार कार्ययोजना” तयार गरी मिति २०८२ कार्तिक १६ गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको, - पुस महिनासम्मको माइलस्टोन प्रगति र मासिक सूचकको आधारमा प्रगति एकीकृत अनलाइन अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्ट गरि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको, - ग्रे लिस्टबाट बाहिरिने शीघ्र सुधारात्मक क्रियाकलापको विस्तृतीकरण, २०८२ विवरणसम्बन्धी पत्रमिति २०८२ मंसिर १ गते अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको, - नेपालको संविधानको धारा २६६ को उपधारा ३ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्बाट भएका निर्णय, सम्पादित प्रमुख कार्यहरूको विवरण एवं अन्तर्राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा राष्ट्रिय सुरक्षा विश्लेषण समावेश गरी तयार गरिएको आठौँ वार्षिक प्रतिवेदन मिति २०८२ मंसिर २८ गते सम्माननीय प्रधानमन्त्री एवं राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्का अध्यक्ष मार्फत सम्माननीय राष्ट्रपति समक्ष पेस गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरिएको, - रक्षा मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूबाट आ.व. २०८१/८२ मा सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको प्रगति विवरण समेटी तयार गरिएको वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन तथा मन्त्रालयका सम्पूर्ण महाशाखा/शाखाहरूमा वितरण गरिएको, - वार्षिक अनुगमन योजना २०८२ को मस्यौदा तयार भएको, - राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समित (MDAC) को तयारी बैठकमा मन्त्रालयको तर्फबाट मिति २०८२ पुस २ गते राष्ट्रिय योजना आयोगमा प्रस्तुतीकरण गरिएको। - योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय महाशाखा प्रमुख श्री कृष्ण पौडेलसहितको टोलीले मिति २०८२/०९/१० देखी ऐ. १५ सम्म Kathmandu-Terai/Madhesh Fast Track (KTFT) को स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेस गरेको। - राष्ट्रिय सुरक्षा नीति, २०७५ कार्यान्वयनको एकीकृत कार्ययोजना, २०७७ को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मिति २०८२ पुस २४ गते सबै मन्त्रालय र सम्बद्ध निकायहरूमा पत्राचार गरिएको - आ.व.२०८२/८३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
		कार्यान्वयनको लागि नियमित समन्वय गरेको,
२	शान्ति सेना समन्वय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा	- संयुक्त राष्ट्र संघको आह्वानमा विभिन्न देशमा शान्ति स्थापना कार्य तथा अन्य विविध तालिमहरूमा सहभागी हुनका लागि नेपाली सेनाबाट छनौट भई सिफारिस भएका जम्मा २४७३ जना विभिन्न दर्जाको मनोनयन स्वीकृत, १९०५ जनाको विशेष राहदानी सिफारिस, ३ जनाको भिसा सिफारिस गरिएको, - नेपाली सेनाद्वारा सञ्चालन हुने तालिमहरूको सहयोगार्थ नेपाली सेना र Office of Defense Cooperation (ODC), US Embassy बिच गरिएको MOU को अवधि अप्रिल ६, सन् २०२५ देखि लागु हुने गरी दुई वर्षका लागि नवीकरण गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८२।७।२५ को निर्णय बमोजिम स्वीकृति प्रदान गरिएको । - गणतन्त्र चीन सरकारले नेपालका लागि आवासीय Defense Attache' पदमा Senior Colonel ZHOU Jun लाई नियुक्तिका लागि प्रस्ताव गरेको सम्बन्धमा मिति २०८२।०८।०२ (सचिवस्तर) को निर्णय अनुसार सकारात्मक राय श्री परराष्ट्र मन्त्रालयमा उपलब्ध गराइएको । - नेपाल र अमेरिकाबीच सैनिक सहयोग आदान प्रदान गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल र अमेरिकामा संचालन हुदै आईरहेको Land Force Talks (LFT) को छैठौँ संस्करणको बैठक मिति २०८२।०८।०३ गतेदेखि ऐ. ०५ गते (तदनुसार १९-२१ November २०२५) सञ्चालन भएको। दुईपक्षीय सम्झौता बमोजिम तालिम, सेमिनार, अभ्यासहरू सञ्चालन गर्ने तथा सहभागी हुने सम्बन्धमा मिति २०८२।०८।१४ को निर्णय अनुसार स्वीकृति प्रदान गरिएको। - United Nations Interim Security Force for Abyei (UNISFA) मिसन, अबेईमा Force Commander (FC) को पदमा कार्यरत रहन नेपाली सेनाका रथी गणेश कुमार श्रेष्ठलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८२।०९।२१ मा गरेको निर्णय बमोजिम स्वीकृति प्रदान गरिएको।
३	सूचना विश्लेषण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	- सुरक्षा जर्नल २०८२ वर्ष ६ अङ्क १ को लागि लेख/रचना उपलब्ध गराउन सम्पादन मण्डलको २ (दुई) वटा बैठक बसी

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
		गरिएको निर्णयबमोजिम विभिन्न निकाय तथा लेखकहरूलाई पत्राचार गरी लेखकहरूबाट प्राप्त लेखहरूमध्ये अंग्रेजी भाषाका लेखिएका १४ वटा लेखहरूलाई plagiarism जाँचका लागि नेपाली सेनाको सेन्टर लाइबेरीमा पठाइएको, - सूचनाको हकसम्बन्धी ऐनले गरेको व्यवस्था बमोजिम आ.व. २०८२/०८३ को पहिलो त्रैमासिक अवधिमा भए गरेका कामको प्रगति विवरण (Pro-active Disclosure) सार्वजनिक गरिएको, - मन्त्रालयबाट प्रत्येक महिना भए/गरेका कार्यहरू रहेको प्रगति विवरण तयार गरी मन्त्रालयको वेबसाइट (https://www.mod.gov.np/) मा राखिएको। - मन्त्रालयको महाशाखागत तथा शाखागत कार्यसम्पादन अवस्थाको मासिक तथ्याङ्क (GIOMS रिपोर्टमा आधारित) तयार गरिएको। - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार समन्वय एवं सहजीकरण गरिएको, - एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन (प्रयोगकर्ता सिर्जना, भूमिका व्यवस्थापन) लगायतमा आवश्यकता अनुसार सहजीकरण गरिएको, - एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) मा Digital Signature प्रयोग गर्नको लागि कम्प्यूटर/ल्यापटपमा आवश्यक सफ्टवेयर Installation र डिजिटल हस्ताक्षर (Digital Signature) सेटअप गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरिएको, - मन्त्रालयको वेबसाइट नियमित अद्यावधिक गरिएको,

कानून महाशाखा

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
१	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	- “सैनिक सेवा (छैटौँ संशोधन) नियमावली, २०८२” को मस्यौदा तर्जुमा राय/ सहमतिका लागि पुनः कानून, न्याय तथा संसदीयमा मामिला मन्त्रालयमा पठाइएकोमा पुनः अर्थ मन्त्रालयको सहमती लिनको लागि राय प्राप्त भएबोजिम मिति २०८२/०८/२१ मा अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त भएको, - “राष्ट्रिय सेवा दल सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक” को

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
		मस्यौदासम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयबाट मिति २०८२/०८/२३ प्राप्त राय मिति २०८२/०९/२१ मा नेपाली सेनामा पठाइएको, - नेपाली सेनाका पदाधिकारीहरूको पदावधि थप, बढुवा, राजिनामा एवम् निर्वाचन आचारसंहिता, २०८२ लगायत २५ वटा विषयमा कानूनी राय/परामर्श पेश गरिएको,
२	मानव अधिकार अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा	- हेलो सरकारबाट प्राप्त १३ वटा गुनासो व्यवस्थापनका लागि नेपाली सेना जंगी अड्डामा लेखी पठाइएको र सोमध्ये ३ वटा गुनासोको सम्बन्धमा नेपाली सेनाको जवाफ सहित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको, - राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट निर्णय कार्यान्वयनका लागि सिफारिस भई आएका विभिन्न ११ सिफारिस मध्ये १ वटा सिफारिस कार्यान्वयनको लागि नेपाली सेनाबाट जवाफ प्राप्त गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको, - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट प्राप्त नेपाली सेनासँग सम्बन्धित ७ वटा उजुरी तथा गुनासो नेपाली सेनामा पत्राचार गरिएको।

व्यवस्थापन महाशाखा

सि.नं.	शाखाको नाम	शाखाबाट सम्पादित कार्यहरू
१	आन्तरिक तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा	- २०८२ साल फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको सुरक्षाको लागि रक्षा मन्त्रालयको प्रस्तावमा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट भएको निर्णय अनुसार सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट नेपाली सेनाको परिचालन गर्न स्वीकृति भएबमोजिम नेपाली सेनालाई पत्राचार गरिएको, - VVIP उडान, हेली उद्धार, सुरक्षा प्रबन्ध तथा ड्रोन उडानको सहमति दिने सम्बन्धमा सम्बन्धित मन्त्रालय, निकायहरूसँग निरन्तर सहजीकरण गरिएको, - नेपाली सेनाबाट प्रस्ताव भए बमोजिम नेपाली सेनालाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धी कार्यमा सहजीकरण गरिएको, - मन्त्रालयको लागि आवश्यक नियमित खरिद, जिन्सी व्यवस्थापन, सवारी साधन व्यवस्थापन, मर्मत सम्बन्धी कार्यहरू गरिएको।

२	आर्थिक प्रशासन शाखा	- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को प्रथम त्रैमासिकको आन्तरिक लेखापरीक्षण मिति २०८२/०८/२४ मा सम्पन्न भएको, - आ.व. २०८२/८३ पुससम्म चालु खर्च ३४.७८% र पुँजीगत खर्च ५.६६% भएको,
३	खरिद व्यवस्थापन शाखा	- विभिन्न २७ जलविद्युत् आयोजना तथा ०५ सडक आयोजना र ६ उद्योगको लागि आवश्यक विस्फोटक पदार्थ खरिद/आयात, ढुवानी, भण्डारण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयमा राय/प्रतिक्रिया उपलब्ध गराउनुका साथै आवश्यक सहजीकरण गरिएको, - नेपाली सेनासँग सम्बन्धित विभिन्न सामग्री आयात गर्दा भन्सार महशुल छुटका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा सिफारिस/पत्राचार (१६ वटा) गरिएको,

२. नेपाली सेनाबाट सम्पादन भएका कामको विवरण:

यस मन्त्रालय अन्तर्गत नेपाली सेनाबाट सम्पादित कार्यहरूको आ.व. २०८२/०८३ को दोस्रो त्रैमासिक (कार्तिक, मंसिर र पुस) अवधिको विवरण पाना १० (दश) यसैसाथ संलग्न रहेको छ।

(ज) प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद:

केदारनाथ शर्मा सचिव ४२११२८९	सविता अर्याल उपसचिव/सूचना अधिकारी ४२००२६४

(ट) ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड र नीतिहरूको सूची:

- नेपालको संविधान
- राष्ट्रिय सुरक्षा नीति, २०७५
- राष्ट्रिय प्रतिरक्षा नीति, २०७७
- सैनिक ऐन, २०६३
- राष्ट्रिय सेवा दल ऐन, २०२७
- सैनिक सेवा नियमावली, २०६९
- सैनिक अल्पसेवा नियमावली, २०४१
- सैनिक अदालत नियमावली, २०६४
- सैनिक कल्याणकारी कोष नियमावली, २०६५
- सैनिक प्राविधिक सेवा नियमावली, २०७६
- भूतपूर्व सैनिक नियुक्ति (विशेष व्यवस्था) नियमावली, २०५९
- सैनिक प्रहरी सम्बन्धी नियमावली, २०५८
- सैनिक प्राड सेवा नियमावली, २०७४
- सैनिक विविध सेवा नियमावली, २०७४
- सैनिक हवाई सेवा नियमावली, २०७४
- रक्षा आर्थिक (कार्यविधि) नियमहरू, २०२२
- सैनिक नयाँ भर्ना नियमहरू, २०१९
- सैनिक (पाइनियर गण) भर्ना नियमहरू, २०२०
- सैनिक अस्पताल (व्यवस्था) नियमहरू, २०२३
- शान्ति सेना छनौट कार्यविधि, २०७५
- राष्ट्रिय प्रतिरक्षा विश्वविद्यालय पूर्वाधार निर्माण विकास समिति (गठन) आदेश, २०७६
- सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने कार्यविधि, २०६४
- नेपाली सेना मानार्थ बढुवा र विशेष बढुवा सम्बन्धी कार्यविधि
- काठमाण्डौ- तराई/मधेश द्रुतमार्ग सडक आयोजना सञ्चालन कार्यविधि- २०७४ (तेस्रो संशोधन)
- विष्फोटक पदार्थको आयात, ओसार-पसार, सञ्चय र प्रयोगको इजाजत प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३

- रासायनिक पदार्थको आयात, ओसार-पसार, सञ्चय, प्रयोग सम्बन्धी इजाजत प्रदान गर्ने कार्यविधि, २०७३
- (ठ) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:
  - प्रतिवेदन अवधिको खर्चको फाँटवारी पाना १२ (बाह्र) प्रतिवेदनसाथ संलग्न रहेको छ।
- (ड) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण:
  - अन्य विवरण नभएको।
- (ढ) अघिल्लो आर्थिक वर्षमा रक्षा मन्त्रालयबाट सञ्चालन भएका कार्यक्रम वा आयोजनाको प्रगति विवरण:
  - अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस मन्त्रालयबाट सञ्चालन भएका कार्यक्रम वा आयोजनाको प्रगति विवरण मन्त्रालयको वेबसाइटमा प्रकाशित गरिएको छ।
- (ण) रक्षा मन्त्रालयको वेबसाइट:
  - www.mod.gov.np
- (त) रक्षा मन्त्रालयले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण:
  - नेपाल सरकारको नीति र निर्देशन बमोजिम आवश्यकताअनुसार नेपाल सरकारको स्वीकृतीमा मित्रराष्ट्रद्वारा सञ्चालित तालिम, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रममा सहभागी हुने गरेको।
- (थ) रक्षा मन्त्रालयले सञ्चालन गरेको मुख्य कार्यक्रम र सोको प्रगति विवरण:
  - यस मन्त्रालयले सम्पादन गरेका मुख्य कार्यक्रम र सोको प्रगति विवरण बुदा नं. (झ) मा राखिएको छ।
- (द) रक्षा मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि:
  - कानूनमा उल्लेख भए बमोजिम।
  -
- (ध) रक्षा मन्त्रालयमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण:
  - यस त्रैमासिक अवधिमा निम्नानुसार सूचना प्रदान गरिएका छन्:

क्र. सं.	सूचना माग गरिएको मिति र सूचना माग गर्ने व्यक्ति	सूचना माग भएको विषय	मन्त्रालयबाट सूचना प्रदान गरिएको पत्रको च.नं. र मिति	सूचना प्रदान गरिएको विषय	कैफियत
१	मिति: २०८२/०७/३० श्री प्रयास कौशिक धिताल, उ.म.पा.-०८, हेटौडा	अमेरिकी वायुसेनाको C-17 ग्लोबमास्टर विमान अवतरण सम्बन्धमा ।	च.नं.: ११०८ मिति: २०८२/०८/०९	सूचना उपलब्ध गराइएको सम्बन्धमा ।	

(न) सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण:

- हालसम्म सूचना प्रकाशन सूचना पाटी र Website मा हुने गरेको ।

०८/०८/२०८२
स्त्रिया अधिकारी
(सूचना अधिकारी)

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र ऐ. नियमावली २०६५ को

नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकायको नाम. नेपाली सेना ।

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि. मिति २०८२ कार्तिक, मंसिर र पौष ।

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति. नेपाली सेना राष्ट्रको सार्वभौमिकता, राष्ट्रिय एकता तथा भौगोलिक अखण्डताको संरक्षण तथा राष्ट्र र राष्ट्रवासीको सेवामा सदा समर्पित संस्था हो । नेपाली सेनाले नेपालको संविधानद्वारा निर्दिष्ट भूमिका पूरा गर्न देशका विभिन्न स्थान तथा तहमा संगठित भई आफ्नो जिम्मेवारी सम्पादन गर्दै आइरहेको छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) पहिलो कार्य. नेपालको संविधान २०७२ को धारा २६७ (१) ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता र राष्ट्रिय एकताको रक्षा गर्ने ।

(ख) दोस्रो कार्य. नेपालको संविधानको धारा २६७ (४) ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नेपाल सरकारको निर्देशनमा विकास निर्माण र विपद् व्यवस्थापन लगायतका अन्य कार्यहरूमा परिचालन एवं राष्ट्रिय सुरक्षा नीति, २०७५ तथा राष्ट्रिय प्रतिरक्षा नीति, २०७७ ले तोकेका अन्य जिम्मेवारीहरू वहन गर्ने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण. नेपाली सेनाले नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सङ्ख्या तथा दरबन्दी अनुसार राष्ट्रको सेवामा रही माथि उल्लेखित कार्यहरू सु-सम्पन्न गर्दै आएको छ ।

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

(क) नेपालको संविधान २०७२ तथा सैनिक ऐन, २०६३ बमोजिम प्राप्त जिम्मेवारी तथा निर्देशनहरूलाई निर्दिष्ट रूपमा पालना गर्दै नेपाली सेनाले विकास निर्माण, वन्यजन्तु तथा वन सम्पदाको संरक्षण, पर्यावरण संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन, जनहितका कार्य, स्वास्थ्य शिविर, प्रकोप उद्धार कार्यमा सक्रिय भई विभिन्न क्षेत्रमा सेवा पुऱ्याउँदै आइरहेको छ । यसका साथै विश्व शान्ति स्थापना कार्यमा समेत महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको छ । देशको सुरक्षाको लागि सदैव तयारी हालतमा रहेको छ ।

(ख) नेपाली सेनाको काम र कर्तव्यलाई असरदार रूपमा सम्पादन गर्न वार्षिक तालिम योजना अनुसार निरन्तर तालिम तथा अभ्यासहरूबाट पेसागत दक्षता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आइरहेको छ ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी. नेपाली सेनाको स्वदेश तथा शान्ति स्थापना कार्यको लागि विदेशमा समेत तैनाथ रहेका विभिन्न युनिट र उक्त युनिटका युनिटपतिहरू ।

६. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि. सेवा प्रदान गरिए बापत सेवा शुल्क तथा अन्य कुनै पनि शुल्कहरू लिने गरिएको छैन । सेवा प्रदान गर्ने अवधिको सम्बन्धमा सकेसम्म छिटो सेवा प्रदान गर्ने गरिएको छ ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकार. कुनै पनि सूचना प्राप्त भएमा सोको विस्तृत अध्ययन, विश्लेषण तथा अनुसन्धान गरी गोपनियतालाई प्राथमिकतामा राखी नेपालको संविधान २०७२, सैनिक ऐन, २०६३ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियमहरूको परिधिभित्र रही प्रक्रियागत रूपमा तहगत सैनिक नेतृत्वसमक्ष प्रतिवेदन पेश गरी आवश्यक निर्णय गरिंदै आइरहेको छ ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी. सैनिक ऐन, २०६३ तथा सैनिक सेवा नियमावली, २०६९ मा भएको व्यवस्था अनुसार स्थान विशेषका सम्बन्धित युनिटपति (कमाण्डिङ्ग अधिकृत) हुँदै तहगत रूपमा प्रधान सेनापति तथा नेपाल सरकार रहने । सो कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि जङ्गी अड्डा अन्तर्गत श्री शिकायत जाँच महाशाखा मार्फत कार्य सम्पादन गर्ने गरिएको छ ।

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण. नेपाली सेनाका विभिन्न युनिटहरूबाट विकास निर्माण, काठमाडौँ-तराइ/मधेश द्रुतमार्गको निर्माण, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा प्रकृति संरक्षण, राष्ट्रपति चुरे संरक्षण अभियानलाई निरन्तरता दिँदै संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन, जनहितका कार्य, शान्ति स्थापना लगायत नेपाल सरकारबाट तोकिएका अन्य जिम्मेवारीहरू वहन गर्ने गरिएको छ ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद. सहायक रथी श्री राजाराम बस्नेत मोबाईल नम्बर ९८५१०८३२८८, फोन नम्बर ०१-५९७९३५० ।

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची. सैनिक ऐन, २०६३ र यस अन्तर्गत जारी भएका विभिन्न सैनिक नियमावली, कार्यविधि र निर्देशिकाहरू रहेका छन् ।

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

(क) नेपाली सेनालाई चालु र पुँजीगत खर्च अन्तर्गत विनियोजन भएको बजेट रकमहरू आर्थिक ऐन नियमको परिधिभित्र रही सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च गरी सो को फाँटवारी तोकिएको मितिमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नुको साथै नेपाली सेनाले सम्पन्न गरेको कार्यहरूको वार्षिक प्रतिवेदन हरेक वर्षको श्रावण महिनामा श्री रक्षा मन्त्रालयमा पठाउने गरिएको छ ।

(ख) नेपाली सेनालाई चालु आ.व.२०८२/८३ मा रक्षा बजेट तर्फ प्राप्त खुद बजेटको २०८२ पौष मसान्तसम्म चालु खर्च तर्फ ५०.०५ प्रतिशत र पुँजीगत खर्च तर्फ ७.५२ प्रतिशत खर्च प्रगति हासिल भएको ।

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण. माग भई आए अनुसारको सूचना तथा अन्य विवरणहरू सम्बन्धितलाई लिखित तथा मौखिक रूपमा तोकिएकै समयमा उपलब्ध गराउँदै आइरहेको छ ।

१४. आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गरेको भए सोको विवरण निम्न अनुसारको कार्यहरू संचालन भइरहेका छन् ।

(क) कर्णाली करिडोर (लालिबगर-दुल्लिकुन्ना, घाटपारीचौर-बद्रीगाउँ-भुक्खाखोला खण्ड) सडक आयोजना (२२.०५ कि.मि.). नेपाली सेनाबाट गत आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्म कूल १६ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको थियो । चालु आ.व. २०८२/८३ को पौष मसान्तसम्म थप ०.४४० कि.मि. ट्रयाक स्तरोन्नतिको कार्य र ०.२४० कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भई कुल १६.२४ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

३

(ख) बेनीघाट-आरुघाट-लार्केभञ्ज्याङ्ग सडक आयोजना (९२ कि.मि.). गत आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्म कूल ४० कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको थियो । चालु आ.व. २०८२/८३ को पौष मसान्तसम्म थप ०.४०० कि.मि. ट्रयाक स्तरोन्नतिको कार्य र ०.८०० कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भई कुल ४०.८ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

(ग) उत्तर दक्षिण कोशी सडक खाँदबारी किमाथांका (च्याम्ताङ्ग-घोडघप्पा खण्ड) सडक आयोजना (१०.५१ कि.मि.). गत आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्म कूल १०.५१ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण ब्रेक थु भएको थियो । चालु आ.व. २०८२/८३ को पौष मसान्तसम्म थप २.७ कि.मि. ट्रयाक स्तरोन्नतिको कार्य सम्पन्न भएको छ र बाँकी १.६१ कि.मि. सहित कुल ४.३१ कि.मि. स्तरोन्नतिको कार्य गरि यहि चैत्र मसान्तसम्म नेपाली सेनालाई प्राप्त जिम्मेवारी (१०.५१ कि.मि.) सम्पन्न गरिनेछ ।

(घ) दार्चुला-टिकर सडक आयोजना (७९ कि.मि.). गत आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्म कूल १७.५ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको थियो । चालु आ.व. २०८२/८३ को पौष मसान्तसम्म थप ०.५९० कि.मि. ट्रयाक स्तरोन्नतिको कार्य र ०.९९० कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भई कुल १८.४९ कि.मि. नयाँ ट्रयाक निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

(ङ) राष्ट्रिय चुरे संरक्षण आयोजना.

(१) तालतलैया संरक्षण तथा व्यवस्थापन.

(कक) आ.व.२०८२/८३ मा तालतलैया संरक्षण तथा व्यवस्थापन अन्तरगत श्री नं.१ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गणबाट (सतपत्रे ताल-सिराह, भोकरदह ताल-सप्तरी र लक्ष्मिपुर ताल -सप्तरी) को लागि विद्युतीय बोलपत्र (e-GP) माध्यमबाट खरिद प्रक्रिया सम्पन्न गरी स्वीकृत निर्माण कम्पनीहरुबाट हाल उक्त तालतलैयाहरुमा Dewatering कार्य प्रारम्भ भएको ।

(कख) आ.व.२०८२/८३ मा तालतलैया संरक्षण तथा व्यवस्थापन अन्तरगत श्री नं.२ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गणबाट (बर्दघाट-१६, मुरली टांडी नवलपरासी (ब.सु.प) र नवलपरासी (ब.स.पू.) जिल्ला देवचुली न.पा.-९, घुमौरी स्थित घुमौरी खोलामा बाध बाधी ताल निर्माण) को लागि लागत अनुमान तयार भई बोलपत्र आव्हान अन्तिम चरणमा रहेकोमा बजेट रोक्का भएकोले बोलपत्रको प्रक्रिया अगाडी बढाउन नसकिएको ।

(२) तारबार सहितको बृक्षारोपण.

(कक) श्री नं.२ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गण अन्तरगत (बर्दघाट न.पा. १६ केरावारी नवलपरासी) मा १५ हेक्टर खाली जमिनमा तारबार सहितको बृक्षारोपणका लागि विद्युतीय बोलपत्र (e-GP) को माध्यमबाट खरिद प्रक्रिया सम्पन्न भई स्वीकृत बोलपत्रदाताबाट कार्य प्रारम्भको चरणमा रहेको

(कख) श्री नं.१ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गण अन्तरगत धनगडिमाई न.पा.१२/१३ गड्मे सिराहमा १०० हेक्टर जमिनमा तारबार सहितको बृक्षारोपणका लागि विनियोजित बजेट र कार्यक्रमको हेक्टर फरक परेको र श्री नं.२ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गण अन्तरगत बाणगंगा-८ मधुवन र धनेशपुर कपिलबस्तु) मा ५० हेक्टर खाली जमिनमा तारबार सहितको बृक्षारोपणका लागि विनियोजित बजेट र हेक्टर फरक परेकोले संशोधनका लागि पत्राचार गरिएकोमा हालसम्म संशोधन नभएको तथा बजेट समेत रोक्का रहेकोले कार्य प्रारम्भ गर्न नसकिएको ।

(नोट: नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्)बाट मिति २०८२।०६।०५ गते भएको निर्णय बमोजिम चालु आ.व. २०८२/८३ को लागि स्वीकृति भएका कार्यक्रमहरू पुनःप्राथमिकरण, अनुत्पादक खर्च कटौती र मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धमा राष्ट्रिय चुरे संरक्षण आयोजना अन्तर्गत श्री नं.१ र २ वन तथा पर्यावरण सुरक्षा गणहरूलाई प्राप्त बजेटमध्ये स्वीकृत कार्यक्रमहरू जम्मा १४ वटा मध्ये ९ वटा कार्यक्रमको बजेट फुकुवा भएको कार्य प्रारम्भ भईरहेको र बाँकी ५ वटा कार्यक्रमको बजेट हालसम्म रोक्का भएकोले पुनः कार्यक्रम संशोधन गरी फुकुवाको लागि श्री राष्ट्रपति चुरे तराई-मधेश संरक्षण समितिबाट मिति २०८२/०९/२९ गते श्री वन तथा वावतरण मन्त्रालयमा पत्राचार भएको ।

(च) काठमाण्डौ-तराई/मधेश द्रुतमार्ग सडक आयोजना

(१) आयोजनाको समष्टिगत प्रगति. आयोजनाको २०८२ पौष मसान्तसम्मको समष्टिगत भौतिक प्रगति ४५.१६ प्रतिशत र समष्टिगत वित्तीय प्रगति ४५.३३ प्रतिशत (मोबिलाईजेशन सहित) रहेको ।

(२) खरिद व्यवस्थापन

(कक) आयोजनाको समष्टिगत कार्ययोजना (Holistic Plan) अन्तर्गत रहेका १३ वटा निर्माण प्याकेजहरू मध्ये हालसम्म प्याकेज नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८क, ८ख, ९क, ९ख र १० निर्माणाधीन तथा कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।

(कख) प्याकेज नं. ११ अन्तर्गत पर्ने खोकना-डुकुछाप खण्डमा जग्गा अधिग्रहण सम्बन्धी समस्या साथै द्रुतमार्गको शुरु बिन्दु र सवारी आवागमन व्यवस्थापन सम्बन्धमा निर्णय बाँकी रहेकोले खरिद प्रक्रिया शुरु हुन बाँकी रहेको । उक्त खण्डमा पर्ने जग्गाहरूको मुआब्जा वितरणको लागि सम्बन्धितसँग समन्वय भइरहेको । साथै, जग्गा अधिग्रहण सम्बन्धी समस्या समाधानको लागि सम्भावित विकल्पहरूको अध्ययन भइरहेको । हालसम्म स्वीकृत DPR बमोजिम खोकना बुँगमती इलाकामा मूल्य निर्धारण भई अधिग्रहण हुन बाँकी व्यक्तिगत जग्गा १३६-१-२-१, गुठीका जग्गा १४-१३-०-३ र तथा मूल्य निर्धारण हुन बाँकी जग्गा १६५-६-०-३ रोपनी रहेको ।

(३) सुरुङ निर्माण कार्य प्रगति आयोजना अन्तर्गतका जम्मा ७ वटा सुरुङ्गमार्गको कुल लम्बाइ १०.९७९ किलोमिटर रहेको सम्बन्धित सुरुङ्गहरूको प्रगति विवरण निम्नानुसार रहेको।

सि.नं.	सुरुङ्ग	जम्मा लम्बाई	निर्माण प्रगति	Secondary Lining को कार्य	कैफियत
१.	महादेवटार सुरुङ्ग (जम्मा लम्बाइ ३३५५ मिटर)	Left Tunnel: ३,३८६ मिटर	२,५०० मिटर	१,१९६ मिटर	७४ प्रतिशत खन्ने कार्य सम्पन्न
		Right Tunnel: ३,३२२ मिटर	२,११९ मिटर	५११ मिटर	६४ प्रतिशत खन्ने कार्य सम्पन्न
२.	धेद्रे सुरुङ्ग (जम्मा लम्बाइ १६९० मिटर)	Left Tunnel: १,७२८ मिटर	Breakthrough भएको	१,०५८ मिटर	
		Right Tunnel: १,६५३ मिटर	Breakthrough भएको	१,०५० मिटर	
३.	लेनडाँडा सुरुङ्ग (जम्मा लम्बाइ १६२२ मिटर)	Left Tunnel: १,६३३ मिटर	Breakthrough भएको	१,५१२.८० मिटर	
		Right Tunnel: १,६१२ मिटर	Breakthrough भएको	१,५२३ मिटर	
४.	चन्द्राम भीर सुरुङ्ग	Left Tunnel: २,२१३ मिटर	३७५ मिटर	-	
		Right Tunnel: २,२६१ मिटर	२८७ मिटर	-	
५.	देवीचौर सुरुङ्ग	Left Tunnel: १,०७५ मिटर	८ मिटर	-	
		Right Tunnel: १,१०० मिटर	Portal को कार्य भइरहेको	-	
६.	सिसौटार सुरुङ्ग	Left Tunnel: ५६० मिटर	Portal को कार्य भइरहेको	-	
		Right Tunnel: ४८० मिटर	७ मिटर	-	
७.	मौरी भीर सुरुङ्ग	Left Tunnel: ६६३ मिटर	Portal को कार्य भइरहेको	-	
		Right Tunnel: ५३५ मिटर	Portal को कार्य भइरहेको	-	

(४) पुल निर्माण कार्य प्रगति आयोजना अन्तर्गत रहेका जम्मा ८९ स्थानका पुलहरूमध्ये ८५ स्थानका पुलहरूको ठेक्का व्यवस्थापन भई कार्यान्वयनमा रहेको तथा बाँकी खोकना खण्डमा अवस्थित ४ स्थानका पुलहरू जग्गा अधिग्रहण सम्बन्धी समस्या रहेको । निर्माणाधीन पुलहरूमध्ये ५४ स्थानका पुलहरूको Foundation र ३४ स्थानका पुलहरूको Sub Structure सम्पन्न भएको । हालसम्म ८२ मिटरसम्म उचाइका विशेष प्रकृतिका पुलहरू सहित १३ स्थानका पुलहरूको निर्माण सम्पन्न भएको ।

(५) सडक निर्माण कार्य प्रगति

(कक) सडक निर्माण अन्तर्गत ११ किलोमिटर सडकको Sub Base तथा सभिर्स लेनमा ५ किलोमिटर सडकको कालोपत्रे सम्पन्न भएको ।

(कख) विभिन्न स्थानहरूमा Slope Protection, Box Culvert, Optical Fiber Duct, Electrification Accessories Duct, लगायतका संरचनाहरू निर्माण कार्य भइरहेको ।

(६) अन्य कार्यहरूको प्रगति विवरण

(कक) निजगढ इलाकामा Animal Under Pass को Superstructure को कार्य भइरहेको ।

(कख) द्रुतमार्गको निजगढ इलाकामा टोल प्लाजा तथा इन्टरचेन्ज निर्माण कार्य भइरहेको ।

(कग) हालसम्म जम्मा ५४,१५१ वटा रुख कटान सम्पन्न भएको ।

(७) जग्गा अधिग्रहण द्रुतमार्गको २४.८ किलोमिटर देखि ७०.९७७ किलोमिटरसम्म पर्ने जग्गाहरूको अधिग्रहण सम्पन्न भई निर्माण भइरहेको । ६.५ किलोमिटर देखि २४.८ किलोमिटर खण्डमा सुरुङ्गमार्ग, Slope Protection, River Training निर्माण कार्यको लागि आवश्यक पर्ने देहाय बमोजिमको विभिन्न नम्बरी जग्गाहरू अधिग्रहणको लागि नेपाल सरकारको स्वीकृति भई मूल्य निर्धारणको क्रममा रहेको ।

(कक) काठमाण्डौ जिल्लामा रेखाङ्कन परिवर्तन तथा Slope Stabilization का संरचनाहरू निर्माणको लागि थप आवश्यक १२८-२-०-२.५५ रोपनी नम्बरी जग्गा तथा विभिन्न जग्गाहरूमा निर्मित भौतिक संरचनाहरूको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा मूल्य निर्धारण सम्पन्न भई जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत सूचना प्रकाशन गरिएको ।

(कख) ललितपुर जिल्लामा सुरुङ्गमार्ग तथा Slope Stabilization का संरचनाहरू निर्माणको लागि थप आवश्यक ५४-११-३-१.८२ रोपनी नम्बरी जग्गाहरू ।

(कग) मकवानपुर जिल्लामा सुरुङ्गमार्ग तथा Slope Stabilization का संरचनाहरू निर्माणको लागि थप आवश्यक २८-१५-३-१.१९ रोपनी नम्बरी जग्गाहरू ।

(८) पूरक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (SEIA)

(कक) निर्माणको क्रममा रेखाङ्कन अनुकूलन तथा परिमार्जित डिजाइन बमोजिम पूर्व निर्धारित मार्गाधिकार भन्दा बाहिरको थप जग्गा अधिग्रहण तथा रुख कटानको लागि SEIA स्वीकृति गर्ने गरिएको । द्रुतमार्गको ३५ किलोमिटर देखि ४९ किलोमिटर

सम्म पर्ने रानीसेरा तथा बुदुने खण्डको SEIA प्रतिवेदन २०८१।०१।०७ गतेको वन तथा वातावरण मन्त्रालयको माननीय मन्त्रीस्तरको निर्णयबाट स्वीकृत भएको ।

(कख) त्यसैगरि, मिति २०८१।०५।२० गतेको नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय बमोजिम उक्त सडक खण्ड निर्माणको लागि वन ऐन, २०७६ को दफा ४२ को उपदफा (१) बमोजिम मकवानपुर जिल्लाको मकवानपुरगढी गाँउपालिका वडा नं. १, हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नं. १८ र बकैया गाँउपालिका वडा नं. ५ मा रहेको राष्ट्रिय वनको कुल जम्मा ५१.८७१ हेक्टर जग्गा प्रयोग गर्न दिन र सो वनमा रहेका विभिन्न प्रजातिका २७,७४८ गोटा रुख/पोल कटान गर्ने स्वीकृति दिने निर्णय भएकोमा हालसम्म २२,१९७ रुखहरु कटान सम्पन्न भइसकेको ।

(कग) त्यसैगरि, द्रुतमार्गको ६.५ किलोमिटर देखी २४ किलोमिटरमा पर्ने मछुबेशी, देवीचौर, सिसौटार, सिस्नेरी र महादेवटार खण्डको SEIA प्रतिवेदन मिति २०८२।०३।०१ गतेको वन तथा वातावरण मन्त्रालय (मा. मन्त्रीस्तरीय) को निर्णय बमोजिम स्वीकृत भई जग्गा भोगाधिकार तथा रुख कटान स्वीकृतिको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गतबाट कार्य भइरहेको ।

(९) आयोजनाको आर्थिक विवरण. परिमार्जित विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन बमोजिम आयोजनाको कुल लागत २ खर्व ११ अर्व ९३ करोड (Contingency, Physical Contingency र Price Escalation सहित) रहेको ।

सि.नं.	आ.व. ०८२/८३ को लागि विनियोजित बजेट	आ.व. ०८२/८३ को हालसम्मको खर्च रकम	आयोजनाको हालसम्मको समष्टिगत खर्च	कैफियत
१.	२४,४९,४७,००,०००	१,६२,९२,३४,०००	८२ अर्व ९७ करोड	
नोट: जग्गा खरिदको लागि दिइएको पेशकी रु १ अर्व ६५ करोड तथा निर्माण व्यवसायीलाई पेशकी दिइएको ८२.३७ करोड र विद्युत प्राधिकरणको लागि पेस्की दिइएको रकम रु ९.८१ करोड सहित कुल २ अर्व ५७ करोड राजस्व दाखिला गरिएको रकम समेत समावेश गरिएकोले आयोजनाको खुद खर्च ७७ अर्व ९७ करोड रहेको ।				

(१०) हाल निर्माणाधीन प्याकेजहरुको कार्य प्रगति विवरण

(कक) प्याकेज नं. ८क (६.५ देखि ११.१ कि.मि.) : ६ प्रतिशत

(कख) प्याकेज नं. ८ख (११.१ देखि १६.१ कि.मि.) : ६.८३ प्रतिशत

(कग) प्याकेज नं. ९क (१६.१ देखि १८ कि.मि.) : २.५० प्रतिशत

(कघ) प्याकेज नं. ९ख (१८ देखि २०.७ कि.मि.) : २.३३ प्रतिशत

(कङ) प्याकेज नं. १० (२०.७ देखि २४.८ कि.मि.) : १३.१० प्रतिशत

- (कच) प्याकेज नं. १ (२४.८ देखि २९.१ कि.मि.) : ३५.१४ प्रतिशत
 (कछ) प्याकेज नं. २ (२९.१ देखि ३३.७ कि.मि.) : ६५.७५ प्रतिशत
 (कज) प्याकेज नं. ७ (३३.७ देखि ३८.१ कि.मि.) : १८.१९ प्रतिशत
 (कझ) प्याकेज नं. ६ (३८.१ देखि ४८.२ कि.मि.) : २०.२४ प्रतिशत
 (कञ) प्याकेज नं. ३ (४८.२ देखि ५५.८ कि.मि.) : ४९.२२ प्रतिशत
 (कट) प्याकेज नं. ४ (५५.८ देखि ६३.६ कि.मि.) : ४२.५० प्रतिशत
 (कठ) प्याकेज नं. ५ (६३.६ देखि ७०.९ कि.मि.) : ४५.१५ प्रतिशत

(छ) सहूलियतपूर्ण आवास कर्जा सम्बन्धी विवरण

(१) सैनिक सकलदर्जा सहूलियतपूर्ण आवास कर्जा २०७८. “प्रधान सेनापति कमाण्ड नीति तथा मार्ग निर्देशन २०७८” ले निर्दिष्ट गरे अनुरूप सेवा निवृत्त हुँदासम्म सकलदर्जाले न्यूनतम सुविधा सहितको निजी आवास व्यवस्थाको लागि सहूलियतपूर्ण ऋण सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले कार्यान्वयनमा ल्याईएको “सैनिक सकलदर्जा सहूलियतपूर्ण आवास कर्जा २०७८” कार्यक्रम अन्तर्गत मिति २०८२ साल कार्तिक, मंसिर र पौषसम्ममा लाभान्वित भएका तथा उक्त कर्जा लिनको लागि हाल प्रकृत्यामा रहेका सकलदर्जाहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको।

सि.नं.	दर्जा	सिफारिस संख्या	ऋण प्राप्त गर्नेको संख्या	कै.
१	अधिकृत	२१४	१८१	
२	पदिक	४५७	३९१	
३	अन्यदर्जा	११५४	९८१	
जम्मा		१८२५	१५५३	

(२) घडेरी कर्जा सम्बन्धी. नेपाली सेनाका बहालवाला सकलदर्जालाई बचत तथा लगानीमा अभ्यस्त बनाउँदै सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले कार्यान्वयनमा ल्याईएको “सैनिक सकलदर्जा सहूलियतपूर्ण घडेरी कर्जा २०८१” कार्यक्रम अन्तर्गत २०८२ पौष महिनासम्ममा लाभान्वित भएका तथा उक्त कर्जा लिनको लागि हाल प्रकृत्यामा रहेका सकलदर्जाहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको।

सि.नं.	दर्जा	सिफारिस संख्या	ऋण प्राप्त गर्नेको संख्या	कै.
१	अधिकृत	९	४	
२	पदिक	२२	९	
३	अन्यदर्जा	११२	२६	
जम्मा		१४३	३९	

१५. सार्वजनिक निकायको Website भए सोको विवरण. www.nepalarmy.mil.np

१६. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण. नेपाल सरकारको नीति र निर्देशनबमोजिम आवश्यकता अनुसार नेपाल सरकारको स्वीकृति/समन्वयमा वैदेशिक सहायता एवं प्राविधिक सहयोगमा तालिम, विपद् व्यवस्थापन लगायत अन्य कार्य गर्ने गरिएको ।

१७. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रगति प्रतिवेदन. नेपाली सेना सहभागी भई सञ्चालन भइरहेका विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यहरूको प्रगति वार्षिक लक्ष्य अनुसार सन्तोषजनक रहेको ।

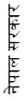
१८. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि. सूचनाको महत्व र यसबाट पर्ने प्रभावको आधारमा सूचनाको वर्गीकरण गरिएको । साथै, नेपाली सेनाले गर्ने कतिपय काम कारबाहीहरू सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट संवेदनशील हुने भएकोले सूचनाको वर्गीकरण गरी सूचनाको प्रयोग तथा सुरक्षा गर्ने गरिएको ।

१९. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएको बिषय. मौखिक तथा लिखितरूपमा माग गरिएका सूचनाहरू सम्बन्धितलाई उपलब्ध गराइएको ।

२०. सार्वजनिक निकायका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण. यस अवधिमा नेपाली सेनाद्वारा भए गरेका कार्यहरूबारे आवश्यकता अनुसार प्रेस विज्ञप्ति एवं पत्रकार सम्मेलन सञ्चालन गरी सर्वसाधारणलाई सु-सूचित गराउनुको साथै सैनिक रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रम, सिपाही पाक्षिक, Facebook, Twitter, You Tube च्यानल तथा Website बाट प्रगति प्रतिवेदन बारेमा जानकारी गराउने गरिएको । यसरी सम्प्रेषित सूचनाहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संचार माध्यमहरूबाट समेत प्रकाशन तथा प्रसारण हुने गरेको ।

(राजाराम बस्नेत)
सहायक रथी
निर्देशक

म.ले.प. फाराम नं: २१०

कार्यालय कोड नं. ३४५००३५०९

खर्चको फाँटबारी

५२५ सरक

बजेट उपशीर्षिक नम्बर: ३४५०००९९४

आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

महिना: कात्तिक

[illegible]

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	८५,७११.००	१९७,५८१.००	०.००	१९७,५८१.००	३,३०२,४१९.००
02-नगर (आवधिक रूप)	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	८५,७११.००	१९७,५८१.००	०.००	१९७,५८१.००	३,३०२,४१९.००
जम्मा	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	८५,७११.००	१९७,५८१.००	०.००	१९७,५८१.००	३,३०२,४१९.००

नाम: तयार गर्ने

पेस गर्ने : .....

नामः

पद :

मिति

प्रमाणित गर्ने: .....

नाम :

पद:

मिति :

1. Stress

पेस गर्ने : .....

नामः

पद :
मिति :

नेपाल सरकार

मन्त्रालय

म.ले.म. फारम नं: २१०

बजेट उपशीर्षक नम्बर: ३४४०००११४

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

अधिक वर्ष: २०८२/८३

महिना: मंसिर

कार्यालय कोड नं: ३४४००३५०१

खर्चको फाँटबारी

सिंहदरबार

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि								
31121 सवारी साधन	1100001-नेपाल सरकार	02-नगद (आन्तरिक रूप)			७००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	७००,०००.००
31122 सेतिली तथा बीजार	1100001-नेपाल सरकार	02-नगद (आन्तरिक रूप)			१,८००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	१,६८८,१३०.००
31123 फर्तिचर तथा फिस्कर्	1100001-नेपाल सरकार	02-नगद (आन्तरिक रूप)			१,८००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	१,६८८,१३०.००
31159 अन्य सार्वजनिक निर्माण	1100001-नेपाल सरकार	02-नगद (आन्तरिक रूप)			५,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५,००,०००.००
जम्मा					३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००
02-नगद (आन्तरिक रूप)	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००
जम्मा	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००

तयार गर्ने :

नाम :

पद :

मिति :

पेस गर्ने :

नाम :

पद :

मिति :

प्रमाणित गर्ने :

नाम :

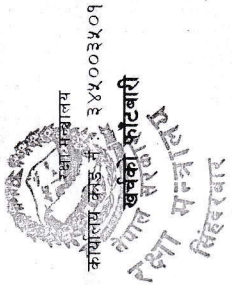
पद :

मिति :

नेपाल सरकार

म.ले.प. फारम नं.२१०

बजेट उपपरीक्षक नम्बर: २४४०००११४

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

महिना: पुस

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्ला नीति विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्ला नीति विधि								
31121 सवारी साधन	1100001-नेपाल सरकार	02-न्याय (आन्तरिक ऋण)			७००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	७००,०००.००
31122 सेमिलरी तथा औजार	1100001-नेपाल सरकार	02-न्याय (आन्तरिक ऋण)			१,८००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	१,६८८,१३०.००
31123 फर्निचर तथा फिक्स्चर्स	1100001-नेपाल सरकार	02-न्याय (आन्तरिक ऋण)			१,८००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	१,६८८,१३०.००
31159 अन्य सार्वजनिक निर्माण	1100001-नेपाल सरकार	02-न्याय (आन्तरिक ऋण)			४,००,०००.००	०.००	८४,७११.००	०.००	८४,७११.००	०.००	८४,७११.००	३,१५,२८९.००
					४,००,०००.००	०.००	८४,७११.००	०.००	८४,७११.००	०.००	८४,७११.००	३,१५,२८९.००
					४,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,००,०००.००
					४,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,००,०००.००
					३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००
जम्मा												

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००
02-न्याय (आन्तरिक ऋण)	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००
जम्मा	३,४००,०००.००	१११,८७०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	०.००	१११,८७०.००	३,२८८,१३०.००

तयार गर्ने :

नाम :

पद :

मिति :

पेस गर्ने :

नाम :

पद :

मिति :

प्रमाणित गर्ने :

नाम :

पद :

मिति :

नेपाल सरकार

म.ले.प. फा.सं. नं.२१०

कार्यालय कोड नं. २४५००३५०१

खर्चको फाँटबारी

रक्षा मन्त्रालय
सिंहदरबार

बजेट उपपरीचक नम्बर: ३४५०००११३

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

महिना: कान्तिक

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको विकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि								
21111 पारिवारिक कर्मचारी	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४४,३००,०००.००	१५,६४१,५८१.२०	१२,३६५,०२७.७०	३,२७६,५५३.५०	१५,६४१,५८१.२०	०.००	१५,६४१,५८१.२०	२८,६४८,४१८.८०
21112 पारिवारिक पदाधिकारी	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४४,३००,०००.००	१५,६४१,५८१.२०	१२,३६५,०२७.७०	३,२७६,५५३.५०	१५,६४१,५८१.२०	०.००	१५,६४१,५८१.२०	२८,६४८,४१८.८०
21121 पोशाक	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४,८००,०००.००	५५७,१२८.००	५५७,१२८.००	०.००	५५७,१२८.००	०.००	५५७,१२८.००	४,२४२,८७२.००
21132 महंगी भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			६००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६००,०००.००
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			३,१५१,५६७.००	१,१४१,६६७.००	८५१,६६७.००	२९०,०००.००	१,१४१,६६७.००	०.००	१,१४१,६६७.००	२,०१०,०००.००
21138 अन्य भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			२००,०००.००	१२,०००.००	०.००	१२,०००.००	१२,०००.००	०.००	१२,०००.००	१८८,०००.००
21142 पदाधिकारी अन्य सुविधा	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			१००,०००.००	५,४००.००	५,४००.००	०.००	५,४००.००	०.००	५,४००.००	९४,६००.००
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			५००,०००.००	१०१,३४७.६८	७६,०१०.७६	२५,३३६.९२	१०१,३४७.६८	०.००	१०१,३४७.६८	३९८,६५२.३२
21213 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			३००,०००.००	९१,६००.००	६८,४००.००	२३,२००.००	९१,६००.००	०.००	९१,६००.००	२०८,४००.००
22111 पानी तथा विजुली	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			२,८००,०००.००	५४५,५३९.००	४६५,६१६.००	७८,९२३.००	५४५,५३९.००	०.००	५४५,५३९.००	२,२५४,४६१.००
22112 संचार महसुल	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४००,०००.००	११,९७६.००	११,९७६.००	५,७७७.००	११,९७६.००	०.००	११,९७६.००	३८८,०२४.००
22211 इन्जन (पदाधिकारी)	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			१,३००,०००.००	१६५,२७५.००	१६५,२७५.००	०.००	१६५,२७५.००	०.००	१६५,२७५.००	१,१३४,७२५.००

Printed By: santosh345

Printed Date: Jan 20, 2026 02:40 PM

Page 1/3

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि							
22212 इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४,३००,०००.००	१,१०७,११९.००	२४२,११२.००	१,३४९,२३१.००	३००,०००.००	१,०४९,२३१.००	२,९४०,७६९.००
					४,३००,०००.००	१,१०७,११९.००	२४२,११२.००	१,३४९,२३१.००	३००,०००.००	१,०४९,२३१.००	२,९४०,७६९.००
22213 सवारी साधन मर्मत खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,२००,०००.००	३१९,२९६.००	४४६,४४७.००	७६५,७४३.००	०.००	७६५,७४३.००	२,४३४,२४७.००
					३,२००,०००.००	३१९,२९६.००	४४६,४४७.००	७६५,७४३.००	०.००	७६५,७४३.००	२,४३४,२४७.००
22214 बीमा तथा नवीकरण खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			९००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	९००,०००.००
					९००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	९००,०००.००
22221 मेसिनरी तथा बीमार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,०००,०००.००	१६२,४९४.००	२४,००१.००	१६२,४९४.००	०.००	१६२,४९४.००	८३७,५०६.००
					१,०००,०००.००	१६२,४९४.००	२४,००१.००	१६२,४९४.००	०.००	१६२,४९४.००	८३७,५०६.००
22229 अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन तथा सम्भार खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	६६,६२५.००	२७,०७४.००	६६,६२५.००	०.००	६६,६२५.००	४३३,३७५.००
					५००,०००.००	६६,६२५.००	२७,०७४.००	६६,६२५.००	०.००	६६,६२५.००	४३३,३७५.००
22311 मसलद तथा कार्यालय सामग्री	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,६००,०००.००	५३२,८००.००	२३८,७९६.००	५३२,८००.००	०.००	५३२,८००.००	३,०६७,२००.००
					३,६००,०००.००	५३२,८००.००	२३८,७९६.००	५३२,८००.००	०.००	५३२,८००.००	३,०६७,२००.००
22313 पुस्तक तथा सामग्री खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२००,०००.००	४,२८०.००	४,२८०.००	४,२८०.००	०.००	४,२८०.००	१९५,७२०.००
					२००,०००.००	४,२८०.००	४,२८०.००	४,२८०.००	०.००	४,२८०.००	१९५,७२०.००
22315 पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,३००,०००.००	२९३,४९४.००	०.००	२९३,४९४.००	०.००	२९३,४९४.००	१,००६,५०६.००
					१,३००,०००.००	२९३,४९४.००	०.००	२९३,४९४.००	०.००	२९३,४९४.००	१,००६,५०६.००
22319 अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६००,०००.००	६९,०८८.००	६९,०८८.००	६९,०८८.००	०.००	६९,०८८.००	५३०,९१२.००
					६००,०००.००	६९,०८८.००	६९,०८८.००	६९,०८८.००	०.००	६९,०८८.००	५३०,९१२.००
22412 सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
					१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
22413 कपार सेवा शुल्क	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			८,५००,०००.००	२,४४८,६२६.००	४७५,१४८.००	२,४४८,६२६.००	०.००	२,४४८,६२६.००	६,०५१,३७४.००
					८,५००,०००.००	२,४४८,६२६.००	४७५,१४८.००	२,४४८,६२६.००	०.००	२,४४८,६२६.००	६,०५१,३७४.००
22418 अन्य सेवा शुल्क	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३००,०००.००	११२,८९०.००	७३,७९०.००	११२,८९०.००	०.००	११२,८९०.००	१८७,११०.००
					३००,०००.००	११२,८९०.००	७३,७९०.००	११२,८९०.००	०.००	११२,८९०.००	१८७,११०.००
22511 कर्मचारी शक्ति खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६००,०००.००
					६००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६००,०००.००
22522 कार्यक्रम खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१०,०००,०००.००	३३९,११३.००	०.००	३३९,११३.००	०.००	३३९,११३.००	९,६६०,८८७.००
					१०,०००,०००.००	३३९,११३.००	०.००	३३९,११३.००	०.००	३३९,११३.००	९,६६०,८८७.००
22611 अनुदान, मूल्यांकन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,७००,०००.००	४०,१९०.००	०.००	४०,१९०.००	०.००	४०,१९०.००	३,६५९,८१०.००
					३,७००,०००.००	४०,१९०.००	०.००	४०,१९०.००	०.००	४०,१९०.००	३,६५९,८१०.००
22612 धन खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,९००,०००.००	५४३,६२५.००	३१३,२३१.००	५४३,६२५.००	०.००	५४३,६२५.००	३,३५६,३७५.००
					३,९००,०००.००	५४३,६२५.००	३१३,२३१.००	५४३,६२५.००	०.००	५४३,६२५.००	३,३५६,३७५.००

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्रारम्भिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको विकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि								
22711 विविध खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नयाद			३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००
					३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००	३,४००,०००.००
					१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००
					१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार	01-नयाद	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००
					१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००
					१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००
					१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००	१०४,०४१,६६७.००

तयार गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

पेस गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

नाम :
पद :
मिति :

नेपाल सरकार

म.ले.प. फारम नं.२१०

बजेट उपपरीषद नम्बर: ३४५०००११३

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

महिना: मंसिर

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको विकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि								
21111 पारिवारिक कर्मचारी	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४४,३००,०००.००	१८,६४१,४८१.२०	१८,६४१,४८१.२०	३,२३५,७०८.३०	१८,६४१,४८१.२०	०.००	१८,६४१,४८१.२०	२५,६५८,५१८.८०
21112 पारिवारिक पदाधिकारी	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४,८००,०००.००	४,८००,०००.००	४,८००,०००.००	०.००	४,८००,०००.००	०.००	४,८००,०००.००	४,८००,०००.००
21121 पोशाक	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			६००,०००.००	६००,०००.००	६००,०००.००	०.००	६००,०००.००	०.००	६००,०००.००	६००,०००.००
21132 महंगी भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,१५१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	२९०,०००.००	१,४३१,६६७.००	०.००	१,४३१,६६७.००	१,७२०,०००.००
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३,१५१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	२९०,०००.००	१,४३१,६६७.००	०.००	१,४३१,६६७.००	१,७२०,०००.००
21139 अन्य भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२००,०००.००	१७,०००.००	१७,०००.००	०.००	१७,०००.००	०.००	१७,०००.००	१८३,०००.००
21142 पदाधिकारी अन्य सुविधा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१००,०००.००	५,४००.००	५,४००.००	०.००	५,४००.००	०.००	५,४००.००	९४,६००.००
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तवृत्त तथा उपभोग कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			५००,०००.००	१२९,६१९.६२	१०१,३४७.६८	२८,२७१.९४	१२९,६१९.६२	०.००	१२९,६१९.६२	३७०,३८०.३८
21213 योगदानमा आधारित निवृत्तवृत्त बीमा कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			३००,०००.००	११४,८००.००	९१,६००.००	२३,२००.००	११४,८००.००	०.००	११४,८००.००	१८५,२००.००
22111 पानी तथा विजुली	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			२,८००,०००.००	६४४,७३४.००	५४४,७३४.००	१००,१९४.००	६४४,७३४.००	०.००	६४४,७३४.००	२,१५५,२६६.००
22112 लचकार महसुल	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			४००,०००.००	२१,७४४.००	१७,७४४.००	३,९९२.००	२१,७४४.००	०.००	२१,७४४.००	३७८,२५६.००
22211 इन्धन (पदाधिकारी)	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद			१,३००,०००.००	१६४,२७४.००	१६४,२७४.००	०.००	१६४,२७४.००	०.००	१६४,२७४.००	१,१३५,७२६.००
					१,३००,०००.००	१६४,२७४.००	१६४,२७४.००	०.००	१६४,२७४.००	०.००	१६४,२७४.००	१,१३५,७२६.००

Printed By: santosh345

Printed Date: Jan 20, 2026 02:39 PM

H. P. P. P.

Page 1/3

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि							
22711 विविध खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३,४००,०००.००	५८६,४७८.००	१०४,९९५.००	८८६,४७८.००	३०,०००.००	८५६,४७८.००	२,५९३,५२२.००
					३,४००,०००.००	५८६,४७८.००	१०४,९९५.००	८८६,४७८.००	३०,०००.००	८५६,४७८.००	२,५९३,५२२.००
					१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८
					१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८
					१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार	१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८
01-नगद	१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८
जम्मा	१०४,०५१,६६७.००	२४,८०७,९८२.८८	४,६८६,५८४.२४	३०,४९४,५६७.१२	३३०,०००.००	३०,९१६,५६७.१२	७४,५४५,०९९.८८

तयार गर्ने : .....

नाम :

पद :

मिति :

पेस गर्ने : .....

नाम :

पद :

मिति :

प्रमाणित गर्ने : .....

नाम :

पद :

मिति :

नेपाल सरकार

म.ल.प. फारम नं.२१०

बजेट उपशीर्षक नम्बर: ३४५०००११३

आयोजना/कार्यक्रम नाम: रक्षा मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष: २०८२/८३

महिना: पुस

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्ला नीति विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्ला नीति विधि								
21111 पारिवारिक कर्मचारी	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४४,३००,०००.००	१८,८७७,२८९.४०	१८,८७७,२८९.४०	३,२४२,३५२.४०	२२,११९,६४२.००	०.००	२२,११९,६४२.००	२२,१८०,३४८.००
21112 पारिवारिक पदाधिकारी	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४,८००,०००.००	४,८७७,२८९.४०	४,८७७,२८९.४०	३,२४२,३५२.४०	२२,११९,६४२.००	०.००	२२,११९,६४२.००	२२,१८०,३४८.००
21121 पोशाक	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४,८००,०००.००	४,८७७,२८९.४०	४,८७७,२८९.४०	३,२४२,३५२.४०	२२,११९,६४२.००	०.००	२२,११९,६४२.००	२२,१८०,३४८.००
21132 महंगी भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			३,१५१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	१,४३१,६६७.००	२,८५,०००.००	१,४३१,६६७.००	०.००	१,४३१,६६७.००	१,४३१,६६७.००
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,००,०००.००
21138 बन्धु भत्ता	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			२००,०००.००	१७,०००.००	१७,०००.००	०.००	१७,०००.००	०.००	१७,०००.००	१८३,०००.००
21142 पदाधिकारी बन्धु सुविधा	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			१००,०००.००	४,४००.००	४,४००.००	०.००	४,४००.००	०.००	४,४००.००	९५,६००.००
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४,००,०००.००	१२९,६१९.६२	१२९,६१९.६२	२८,४४९.८६	१५८,१६९.४८	०.००	१५८,१६९.४८	३४१,८३०.५२
21213 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			३००,०००.००	११४,८००.००	११४,८००.००	२२,८००.००	१३७,६००.००	०.००	१३७,६००.००	१६२,४००.००
22111 पानी तथा बिजुली	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			३००,०००.००	११४,८००.००	११४,८००.००	२२,८००.००	१३७,६००.००	०.००	१३७,६००.००	१६२,४००.००
22112 हवाचर महसुल	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			२,८००,०००.००	७६४,८१५.००	७६४,८१५.००	२०,००१.००	७८४,८१५.००	०.००	७८४,८१५.००	२,०३५,१८५.००
22211 इन्धन (पदाधिकारी)	1100001-नेपाल सरकार	01-न्याय			४००,०००.००	२१,७४५.००	२१,७४५.००	३,९९२.००	२५,७३७.००	०.००	२५,७३७.००	३७४,२६३.००
					४००,०००.००	२१,७४५.००	२१,७४५.००	३,९९२.००	२५,७३७.००	०.००	२५,७३७.००	३७४,२६३.००
					१,३००,०००.००	१६४,२७५.००	१६४,२७५.००	०.००	१६४,२७५.००	०.००	१६४,२७५.००	१,१३५,७२५.००
					१,३००,०००.००	१६४,२७५.००	१६४,२७५.००	०.००	१६४,२७५.००	०.००	१६४,२७५.००	१,१३५,७२५.००

Printed By: santosh345

Printed Date: Jan 20, 2026 02:39 PM

Page 1/3

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्रारम्भिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	विधि							
22212 इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	४,३००,०००.००	१,४६८,४७२.००	३१०,९९९.००	१,८७९,४७१.००	३००,०००.००	१,४७९,४७१.००	२,८२०,५२९.००
22213 सवारी साधन मर्मत खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	४,३००,०००.००	१,४६८,४७२.००	३१०,९९९.००	१,८७९,४७१.००	३००,०००.००	१,४७९,४७१.००	२,८२०,५२९.००
22214 बीमा तथा नवीकरण खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	३,२००,०००.००	७७९,०५३.००	६,४१०.००	७८५,४६३.००	०.००	७८५,४६३.००	२,४१८,५३७.००
22215 मेसिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	१,०००,०००.००	२४९,२९४.००	२६,८२५.००	२७६,११९.००	०.००	२७६,११९.००	७२३,८८१.००
22231 अन्य समितिहरूको सञ्चालन तथा सम्भार खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	५००,०००.००	१३६,६८५.००	०.००	१३६,६८५.००	०.००	१३६,६८५.००	३६३,३१५.००
22311 मसलान्त तथा कार्यालय सामग्री	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	३,६००,०००.००	१,८११,७३४.००	१,२४८,८२९.००	३,०६०,५६३.००	०.००	३,०६०,५६३.००	५९३,४३६.००
22313 पुस्तक तथा सामग्री खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	२००,०००.००	७,२८०.००	०.००	७,२८०.००	०.००	७,२८०.००	१९२,७२०.००
22315 पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	१,३००,०००.००	३१३,७३४.००	०.००	३१३,७३४.००	०.००	३१३,७३४.००	९८६,२६६.००
22319 अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	६००,०००.००	६९,०८८.००	०.००	६९,०८८.००	०.००	६९,०८८.००	५३०,९१२.००
22412 सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
22413 कुरार सेवा शुल्क	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	८,५००,०००.००	२,४५८,६२६.००	९५०,३१६.००	३,४०८,९४२.००	०.००	३,४०८,९४२.००	५,०९१,०५८.००
22419 अन्य सेवा शुल्क	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	३००,०००.००	१३२,४४०.००	१९,४४०.००	१५१,९९०.००	०.००	१५१,९९०.००	१४८,०१०.००
22511 कर्मचारी तालिम खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	६००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६००,०००.००
22522 कार्यक्रम खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	१०,०००,०००.००	३३९,११३.००	३,६००.००	३४२,७१३.००	०.००	३४२,७१३.००	९,६५७,२८७.००
22611 अनुपमन, सुत्पाकन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	३,७००,०००.००	४९,४९०.००	१३,३०७.००	६२,७९७.००	०.००	६२,७९७.००	३,६३७,१०३.००
22612 प्रमपन खर्च	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	11000001-नेपाल सरकार	01-न्याय	३,९००,०००.००	६४६,७६४.००	१२३,०००.००	७६९,७६४.००	०.००	७६९,७६४.००	३,१३०,२३६.००

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुक्तानी विधि							
22711 विविध खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-जम्मा			३,४००,०००.००	८८६,४७८.००	११०,८४७.००	९९७,३२५.००	३०,०००.००	९६७,३२५.००	२,४०२,६७५.००
					३,४००,०००.००	८८६,४७८.००	११०,८४७.००	९९७,३२५.००	३०,०००.००	९६७,३२५.००	२,४०२,६७५.००
		जम्मा			१०५,०५१,६६७.००	३२,६९४,३८१.१२	६,४९६,४७९.३६	३७,०९१,९३८.४८	३३०,०००.००	३६,६८१,९३८.४८	६८,०४०,४३८.५२

स्रोतगत जम्मा

1100001-नेपाल सरकार		१०५,०५१,६६७.००	३२,६९४,३८१.१२	६,४९६,४७९.३६	३७,०९१,९३८.४८	३३०,०००.००	३६,६८१,९३८.४८	६८,०४०,४३८.५२
01-जम्मा		१०५,०५१,६६७.००	३२,६९४,३८१.१२	६,४९६,४७९.३६	३७,०९१,९३८.४८	३३०,०००.००	३६,६८१,९३८.४८	६८,०४०,४३८.५२
जम्मा		१०५,०५१,६६७.००	३२,६९४,३८१.१२	६,४९६,४७९.३६	३७,०९१,९३८.४८	३३०,०००.००	३६,६८१,९३८.४८	६८,०४०,४३८.५२

तयार गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

पेस गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्ने : .....

नाम :
पद :
मिति :

.....